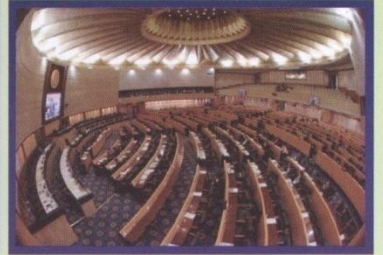
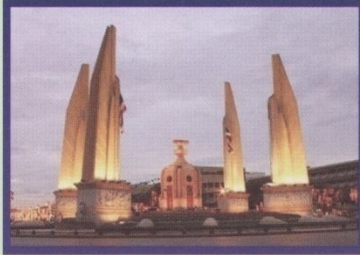

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุง
การปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๐

วันพุธที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐

อ.พ.๑๔/๒๕๖๐

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติ

การปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติ

ตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากร
ระหว่างประเทศ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้
สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้
ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุง
การปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ

เหตุผล

เนื่องจากได้มีการทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาล
แห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากร
ระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทย
จึงมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศ
ในระยะยาว สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาดังกล่าวเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ
และขั้นตอนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามความตกลง รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่
ผู้มีอำนาจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. มีเนื้อหารวม จำนวน ๘ มาตราสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับกฎหมาย

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. บทนิยาม

กำหนดบทนิยามในพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

“ความตกลง” หมายความว่า ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA ซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ แนนท้ายพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีหน้าที่รายงาน” หมายความว่า

- (๑) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
- (๒) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- (๓) สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- (๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตและผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย
- (๕) ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
- (๖) ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา
- (๗) บุคคลอื่นใดที่ประกอบธุรกิจรับฝากหลักทรัพย์ รับฝากเงิน หรือดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการลงทุน

ทั้งนี้ เฉพาะประเภท ลักษณะ ขนาด หรือที่มีการให้บริการหรือธุรกรรมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องสอดคล้องกับความตกลง

“ข้อมูลที่ต้องรายงาน” หมายความว่า ข้อมูลตามรายการที่กำหนดในข้อ ๒ ของความตกลงที่อยู่ในความครอบครองของผู้มีหน้าที่รายงาน

“เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” หมายความว่า รัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรีเพื่อปฏิบัติการตามความตกลง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

(ร่างมาตรา ๓)

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการ
ตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ

เนื่องจากได้มีการทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาล
แห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากร
ระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทย
จึงมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศ
ในระยะยาว สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาดังกล่าวเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ
และขั้นตอนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามความตกลง รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่
ผู้มีอำนาจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการพาณิชย์อากระหว่างประเทศ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรีชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มีนาคม ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายันท ผาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นายโสภณ ขาดบุษย์จาร์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาววรรณิกา พัสระ	วิทยากรชำนาญการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลนต์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

การปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุง
การปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

การปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุง
การปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- ความจำเป็นในการตราร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลง
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ
พ.ศ. -๑-
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ
การปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติ
ตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. -๔-
- “FATCA” กฎหมายป้องกันการเลี่ยงภาษีของบุคคลสัญชาติอเมริกัน -๙-
- FATCA คืออะไร และเกี่ยวข้องกับอย่างไรกับเรา -๑๖-
- ทำไมคนไทยที่ไปเปิดบัญชีธนาคารต้องกรอกแบบฟอร์มว่า
“เป็นพลเมืองอเมริกันหรือไม่”? -๑๘-
- “FATCA” กฎหมายป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีของสหรัฐ -๒๒-
- ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาล
แห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติ
ตามการภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA -๒๕-

- ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. -๔๘-

ภาคผนวก

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑)
- (๒) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. (๗)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลง
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือ
ในการปรับปรุงการปฏิบัติตาม
การภาษีอากรระหว่างประเทศ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือ
ในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ
พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุง
การปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากร
ระหว่างประเทศ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้
สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุง
การปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุง
การปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ

๑.๒ เหตุผล

เนื่องจากการทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาล
แห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากร
ระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทย
จึงมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา

ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศในระยะยาว สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาดังกล่าวเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามความตกลง รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจของผู้มีอำนาจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทนิยาม (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความตกลง” หมายความว่า ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA ซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีหน้าที่รายงาน” หมายความว่า

(๑) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(๒) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๓) สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

(๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิตและผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

มาตรา ๗ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลที่ต้องรายงานที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาแลกเปลี่ยนตามความตกลงแล้วนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นบัญญัติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลง
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือ
ในการปรับปรุงการปฏิบัติตาม
การภาษีอากรระหว่างประเทศ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความจำเป็นในการตราร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุง
การปฏิบัติตามภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

โดยที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมาย Foreign Account Compliance Act ซึ่งกำหนดให้สถาบันการเงินในประเทศต่าง ๆ รายงานข้อมูลทางบัญชี การทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุนของบุคคลผู้มีหน้าที่ในการเสียภาษีประเทศสหรัฐอเมริกาต่อกรมสรรพากรของประเทศสหรัฐอเมริกา และหากสถาบันการเงินใดไม่ดำเนินการตามกฎหมายดังกล่าว สถาบันการเงินนั้นจะถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓๐ ของรายได้ของสถาบันการเงินนั้นที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อให้สถาบันการเงินไทยถูกหักภาษีในอัตราดังกล่าว รัฐบาลจึงทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม Foreign Account Compliance Act (ความตกลง FATCA) ซึ่งผูกพันให้ประเทศไทยมีหน้าที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลของบุคคลผู้มีหน้าที่ในการเสียภาษีที่มีแหล่งเงินได้ในสถาบันการเงินในประเทศไทย ประกอบกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติห้ามมิให้สถาบันการเงินตามกฎหมายดังกล่าวเปิดเผยข้อมูลที่ได้มาจากการประกอบธุรกิจ ยกเว้นในกรณีที่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ จึงจำเป็นต้องมีการตรากฎหมายเพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามความตกลง FATCA

๒. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

กระทรวงการคลัง โดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลังและกรมสรรพากร

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

เนื่องจากประเทศไทยได้ทำความตกลง FATCA ซึ่งผูกพันให้ประเทศไทยมีหน้าที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งมีประโยชน์ต่อประเทศไทยในการได้รับข้อมูลแหล่งเงินได้ของบุคคลไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา จึงจำเป็นต้องมีการตรากฎหมายที่ให้อำนาจกระทรวงการคลังในการเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่มีหน้าที่รายงานข้อมูล และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรวบรวมและนำส่งข้อมูลให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เพื่อการปฏิบัติตามความตกลงในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาษีตาม FATCA ได้ รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ (Competent Authority) และให้อำนาจผู้มีหน้าที่รายงานในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามความตกลงแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีได้ จึงต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๔. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มีกฎหมายใดที่กำหนดในเรื่องดังกล่าวไว้โดยเฉพาะ จึงไม่ซ้ำซ้อนกฎหมายอื่น

๕. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

ร่างพระราชบัญญัตินี้จะเป็นกฎหมายที่ทำให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามความตกลง FATCA เพื่อมิให้สถาบันการเงินไทยถูกหักภาษีในอัตราสูง (ร้อยละ ๓๐) สำหรับเงินได้ที่เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา และยังเป็น การสร้างมาตรฐานในการจัดส่งข้อมูลของสถาบันการเงิน โดยสถาบันการเงินมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายภายใน (ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และกฎหมายลำดับรองที่จะออกตามมา) โดยไม่ต้องตกอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายสหรัฐฯ โดยตรง ซึ่งเป็นการสร้างมาตรฐานในการจัดส่งข้อมูลในรูปแบบเดียวกันเพื่อป้องกันความสับสนและการส่งข้อมูลผิดพลาดของสถาบันการเงิน

นอกจากนี้ การแลกเปลี่ยนข้อมูลในลักษณะต่างตอบแทนจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ในการได้รับข้อมูลแหล่งเงินได้ของบุคคลไทยในประเทศสหรัฐอเมริกา อันจะเป็นประโยชน์ต่อกรมสรรพากรในการศึกษาต่อยอดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีในอนาคตต่อไป

๖. ความพร้อมของรัฐ

กระทรวงการคลังโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลังและกรมสรรพากร ได้ดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากร

๘. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

-

๙. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจในการเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของสถาบันการเงินที่มีหน้าที่รายงานข้อมูล และกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการรวบรวมและนำส่งข้อมูลให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

กระทรวงการคลังโดยสำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมสรรพากร สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรมสนธิสัญญา กระทรวงการต่างประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย รวมทั้งภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย สมาคมธนาคารนานาชาติ สภาธุรกิจตลาดทุนไทย สมาคมบริษัทจัดการการลงทุน สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย สมาคมประกันชีวิตไทย และสมาคมประกันวินาศภัย เข้าร่วมในการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว นอกจากนี้กระทรวงการคลังยังได้มีการตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติตามความตกลง FATCA (FATCA Guideline) เพื่อประสานงานกับทั้งภาคเอกชนและภาครัฐที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลง
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๗๖๕๘ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) พิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและกรมสรรพากร) ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ (กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย) ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการคลังเสนอ

กระทรวงการคลังได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร พ.ศ. เนื่องจากประเทศไทยได้ทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม Foreign Account Tax Compliance Act ซึ่งผูกพันให้ประเทศไทยมีหน้าที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร เพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามความตกลงดังกล่าว รวมทั้งความตกลงอื่นในลักษณะเดียวกันที่ประเทศไทยจะทำความผูกพันในอนาคต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการได้รับข้อมูลแหล่งเงินได้ของบุคคลไทยในประเทศคู่สัญญา สมควรให้มีกฎหมายกลางที่ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในการเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการปฏิบัติตามความตกลงในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีแต่ละฉบับได้ รวมทั้งกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ (Competent Authority) และให้อำนาจผู้มีหน้าที่รายงานในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามความตกลงในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีได้ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) กำหนดนิยามของคำต่าง ๆ อันได้แก่ “ความตกลง” “คู่สัญญา” “ผู้มีหน้าที่รายงาน” “ข้อมูล” “เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” และ “รัฐมนตรี”

(๒) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจเสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการดำเนินการตามความตกลงในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีแต่ละฉบับได้ โดยพระราชกฤษฎีกาอย่างน้อยต้องมีการกำหนดในเรื่องต่าง ๆ อาทิ คู่สัญญา ผู้มีหน้าที่รายงาน ข้อมูลที่ต้องรายงาน การกำหนดขั้นตอนและวิธีการในการรายงาน เป็นต้น

(๓) กำหนดอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศไทยกับประเทศคู่สัญญา โดยมีอำนาจหน้าที่ในการเรียก รับ หรือจัดให้ได้มาซึ่งข้อมูลจากผู้มีหน้าที่รายงาน การส่งข้อมูลให้กับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา การเรียกและรับข้อมูลจากผู้มีหน้าที่รายงานของคู่สัญญาผ่านเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญา การจัดตั้งและดำเนินการระบบแลกเปลี่ยนข้อมูล การสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงาน กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้มีหน้าที่รายงาน หรือผู้ให้บริการธุรกิจที่เป็นการสนับสนุนแก่ผู้มีหน้าที่รายงานมารายงาน ให้ถ้อยคำ ยืนยันข้อเท็จจริง แก้ไขข้อมูล หรือส่งสมุดบัญชี เอกสาร ดวงตราหรือสิ่งอื่นใดอันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในความตกลงและพระราชกฤษฎีกา และการดำเนินการอื่นใดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) กำหนดพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และกำหนดอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๕) กำหนดให้อำนาจผู้มีหน้าที่รายงานในการเปิดเผยข้อมูลและส่งข้อมูลดังกล่าวให้กับเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ และให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจในการส่งข้อมูลดังกล่าวให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งตามความตกลงได้

(๖) กำหนดให้มีบทบัญญัติในการคุ้มครองการเปิดเผยข้อมูล

(๗) กำหนดให้มีบทกำหนดโทษ และมีการกำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบ

(๘) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรัฐมนตรีรักษาการตามกฎหมาย

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร พ.ศ. แล้วเห็นว่า หลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ และขั้นตอนเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากรตามความตกลง FATCA ที่ประเทศไทยทำกับประเทศสหรัฐอเมริกา และความตกลงอื่นในลักษณะเดียวกันที่ประเทศไทยจะได้ทำขึ้นในอนาคต โดยมีบทบัญญัติกำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการปฏิบัติให้เป็นไปตามความตกลง ซึ่งประเทศไทยจะได้ทำกับประเทศอื่นในอนาคต อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการฯ เห็นว่าความตกลง

ซึ่งประเทศไทยจะได้ทำกับประเทศอื่นในอนาคตนั้น อาจมีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือรายละเอียดแตกต่างไปจากความตกลง FATCA อีกทั้งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ยังมีการกำหนดโทษกรณีผู้มีหน้าที่รายงานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติซึ่งจะเป็นการกระทบสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงเห็นสมควรปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ เพื่ออนุวัติการตามความตกลง FATCA เท่านั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) พิจารณาแล้วจึงเห็นสมควรให้ปรับปรุงบทบัญญัติร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๒.๑ แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติเป็นคำว่า “ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.” ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องและถูกต้องตามชื่อของความตกลงฉบับภาษาไทย

๒.๒ แก้ไขนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓) เพื่อกำหนดให้เกิดความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย ดังนี้

(๑) แก้ไขนิยามศัพท์คำว่า “ความตกลง” ให้หมายความว่า ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA ซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องและถูกต้องตามชื่อของความตกลงฉบับภาษาไทย

(๒) แก้ไขนิยามศัพท์คำว่า “ผู้มีหน้าที่รายงาน” โดยกำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานหมายความว่า (๑) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน (๒) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (๓) สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น (๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย (๕) ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (๖) ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา และ (๗) บุคคลอื่นใดที่ประกอบธุรกิจรับฝากหลักทรัพย์ รับฝากเงิน หรือดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการลงทุน

ทั้งนี้ เพื่อกำหนดบุคคลที่เป็นผู้มีหน้าที่รายงานให้มีความชัดเจนและครบถ้วนสอดคล้องตามความตกลง FATCA โดยผู้มีหน้าที่รายงานนั้นจะต้องมีการประกอบกิจการตามประเภท ลักษณะ ขนาด หรือที่มีการให้บริการหรือธุรกรรมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องสอดคล้องกับความตกลง

(๓) แก้ไขนิยามศัพท์คำว่า “ข้อมูลที่ต้องรายงาน” โดยกำหนดให้ข้อมูลที่ต้องรายงานหมายความว่า ข้อมูลตามรายการที่กำหนดในข้อ ๒ ของความตกลง FATCA ที่อยู่ในความครอบครองของผู้มีหน้าที่รายงาน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและครอบคลุมข้อมูลที่ต้องรายงานตามความตกลง FATCA ดังกล่าว

(๔) แก้อิทธิพลคำศัพท์คำว่า “เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหมายถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อปฏิบัติการตามความตกลง

นอกจากนี้ได้ตัดนิยามศัพท์คำว่า “คู่สัญญา” และ “พนักงานเจ้าหน้าที่” ออกเนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดนิยามศัพท์ดังกล่าวไว้แต่อย่างใด

๒.๓ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่รวบรวมและนำส่งข้อมูลที่ต้องรายงานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการตามความตกลง รวมทั้งในอนาคตอาจมีการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการนำส่งข้อมูลที่ต้องรายงานดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีหน้าที่และอำนาจในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น เช่น (๑) การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ต้องรายงานให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (๒) การเปิดเผยข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาแลกเปลี่ยนตามความตกลง FATCA ให้หน่วยงานของรัฐที่ร้องขอเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย และ (๓) การสั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของเจ้าหน้าที่รายงาน หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้มีหน้าที่รายงานมารายงาน ให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ เพื่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เพื่อกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติการตามความตกลง FATCA ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕)

๒.๕ กำหนดให้กรณีที่มีหน้าที่รายงานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงานระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด และกรณีที่มีหน้าที่รายงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ มิได้เป็นการกระทำที่มีพฤติการณ์ที่ร้ายแรงอันจะต้องกำหนดให้เป็นต้องรับโทษทางอาญา (ร่างมาตรา ๖)

๒.๖ กำหนดให้ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลที่ต้องรายงานที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาแลกเปลี่ยนตามความตกลงแล้วนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องได้รับโทษในทางอาญาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๗)

๒.๗ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘)

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เนื่องจากประเทศไทยได้ทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติการตามการภาษีอากร

ระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทยจึงมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้นการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาดังกล่าวเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามความตกลง รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ จะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามความตกลงดังกล่าว และก่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศในระยะยาว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มกราคม ๒๕๖๐

“FATCA” กฎหมายป้องกันการเลี่ยงภาษีของบุคคลสัญชาติอเมริกัน*

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศมหาอำนาจด้านเศรษฐกิจประเทศหนึ่ง ที่ถึงแม้ว่าในอดีตที่ผ่านมาจะประสบปัญหาจากภาวะวิกฤติซับไพร์มที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาอย่างรุนแรง แต่ในปัจจุบันสหรัฐอเมริกากำลังดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าในอนาคต สหรัฐอเมริกาจะยังเป็นแหล่งทุนที่น่าสนใจของผู้ประกอบการเอกชนต่างชาติเช่นเดิม ในขณะที่เดียวกันผู้ประกอบการชาวอเมริกาส่วนใหญ่มักจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีจำนวนเงินลงทุนสูงและเข้าไปลงทุนในประเทศที่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่า

จากข้อเท็จจริงนี้ ผู้ประกอบการชาวอเมริกันจำนวนมากจึงมักเคลื่อนย้ายเงินทุนและเก็บผลกำไรไว้ในต่างประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยงภาระทางภาษีที่ต้องชำระให้กับรัฐบาลของสหรัฐอเมริกา (Offshore Tax Evasion) โดยบุคคลหรือผู้ประกอบการชาวอเมริกันจำนวนมาก มักมีแนวโน้มที่จะปิดบังและไม่รายงานเงินได้ประเภทดังกล่าวต่อกรมสรรพากรของสหรัฐอเมริกา (Internal Revenue Service : IRS) ทำให้สหรัฐอเมริกาไม่สามารถจัดเก็บภาษีจากบุคคลเหล่านี้ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ สภาครองเกรสของสหรัฐอเมริกาจึงได้มีมติเห็นชอบกฎหมาย Foreign Account Tax Compliance Act : FATCA ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีของบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลของสหรัฐอเมริกา ที่ทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศโดยผ่านการเปิดบัญชีกับสถาบันการเงิน หรือมีการโอนหรือผลกำไรออกนอกประเทศผ่านบริษัทผู้รับลงทุนหรือดูแลผลประโยชน์ในการเงินประเภทต่าง ๆ (Offshore Account) ที่ตั้งอยู่นอกสหรัฐอเมริกา จึงอาจกล่าวได้ว่า กฎหมาย FATCA มีจุดประสงค์ที่จะเพิ่มบทบาทการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรของสหรัฐอเมริกา ซึ่งหลักการสำคัญของกฎหมายฉบับนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการปฏิบัติตามหลักภาษี (Tax compliance theory) ที่มุ่งผลเป็นการควบคุมบุคคลสหรัฐอเมริกาหรือชาวอเมริกัน ให้มีการจัดการทางการเงิน การบัญชี และภาระในทางภาษีให้ถูกต้องและสอดคล้องตามบทบัญญัติของกฎหมายภาษีอากร

ในส่วนของผลในการบังคับใช้นั้น แม้กฎหมาย FATCA จะผ่านการอนุมัติจากสภาครองเกรสตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ แต่กฎหมายฉบับดังกล่าวบัญญัติให้เริ่มมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตาม กรมสรรพากรของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ประกาศเลื่อนการบังคับใช้กฎหมาย FATCA ออกไปเป็นปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามประเภทของเงินได้ที่อาจทำการหัก ณ ที่จ่าย โดยสหรัฐอเมริกาได้ให้เหตุผลในเรื่องของการขยายระยะเวลาดังกล่าวว่าจะช่วยเพิ่มเวลาให้กับสถาบันการเงินที่ประสงค์จะเข้าร่วมในการเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินการภายในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย FATCA

* ที่มา : เอกสารประกอบการพิจารณาร่างกรอบการเจรจาความตกลง เพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและการปฏิบัติ ตาม Foreign Account Tax Compliance Act ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อ.พ. ๔/๒๕๕๖)

ในส่วนของเนื้อหา บทบัญญัติของกฎหมาย FATCA มีผลเป็นการเพิ่มเติมข้อความในประมวลกฎหมายภาษีอากรของสหรัฐอเมริกา (Internal Revenue Code : IRC) และได้กำหนดให้สถาบันทางการเงินในต่างประเทศ มีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลทางบัญชีของลูกค้าชาวอเมริกันต่อกรมสรรพากรของสหรัฐอเมริกา ซึ่งสถาบันทางการเงินที่ตกอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายฉบับนี้ คือ สถาบันการเงินที่มีการดำเนินงานในลักษณะที่เป็นการสร้างรายได้หรือผลกำไรให้กับชาวอเมริกัน เช่น ดำเนินการในการรับฝากเงินตามทางปกติของธุรกิจธนาคารหรือในสาระสำคัญของการประกอบธุรกิจมีการดำเนินการในรูปแบบการเปิดบัญชีเกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารหรือสินทรัพย์ทางการเงิน (Financial Assets) หรือมีการดำเนินการประกอบธุรกิจหลักที่เกี่ยวกับการลงทุนหรือการลงทุนใหม่ (reinvestment) หรือซื้อขายหลักทรัพย์ (security) หรือประกอบการในลักษณะใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลกำไรในอนาคตไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Options and Future or Forward Contracts) และธุรกิจประกันภัยที่มีการประกอบธุรกิจลักษณะที่ให้ความคุ้มครองในรูปแบบมูลค่าเงินสด (Cash value insurance) หรือมีการชดเชยใด ๆ ในรูปแบบเงินสด

อย่างไรก็ดี กฎหมาย FATCA ไม่เพียงแต่เชิญชวนให้สถาบันการเงินระหว่างประเทศเข้าร่วมทำความตกลงในการรายงานข้อมูลทางบัญชีของบุคคลอเมริกันเท่านั้น หากแต่ได้กำหนดบทลงโทษไว้ ๒ ส่วน คือ

๑. บทลงโทษสำหรับสถาบันการเงินที่ไม่เข้าร่วมในการทำความตกลง FATCA (Non-participating Foreign Financial Institutions) และ

๒. บทลงโทษสำหรับบัญชีของบุคคลอเมริกันที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูล (Recalcitrant Account)

ดังนั้น เพื่อจุดประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมาย FATCA โดยให้มีบทกำหนดโทษกรมสรรพากรของประเทศสหรัฐอเมริกา จึงกำหนดเงินได้ประเภทใหม่ให้เป็นกลุ่มเงินได้ประเภทที่สามารถดำเนินการหัก ณ ที่จ่าย (หรือ Withholdable payment) ซึ่งเงินได้ประเภทหัก ณ ที่จ่ายตามความในกฎหมาย FATCA นี้ มีความหมายแตกต่างจากเงินได้ที่หักภาษี ณ ที่จ่ายในกรณีทั่วไป (Withholding tax) ในส่วนของนิยามและในส่วนของอัตราภาษีที่จะดำเนินการหัก ณ ที่จ่าย

ในส่วนของนิยามกฎหมาย FATCA กำหนดว่า Withholdable payment คือ เงินได้จากแหล่งเงินได้ในประเทศสหรัฐอเมริกา (US-Source income) ประเภทดอกเบี้ย เงินปันผลเงิน หรือสิทธิประโยชน์ ที่เกิดจากทรัพย์สินโดยคำนวณเป็นรายปีหรือตามระยะเวลาที่กำหนด และให้รวมถึงเงินได้ที่เกิดจากการขายทรัพย์สิน (Gross proceeds from the sale of property) ที่อาจก่อให้เกิดดอกผลหรือเงินปันผลใด ๆ ในประเทศสหรัฐอเมริกา เช่น การขายหุ้นหรือตราสารหนี้ที่ออกโดยบริษัทในประเทศสหรัฐอเมริกา

ในส่วนของอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย กฎหมาย FATCA ให้ดำเนินการหัก ณ ที่จ่าย ในอัตราร้อยละ ๓๐ ทุกรายการ ซึ่งหากพิจารณาตามความในกฎหมายภาษีอากรของสหรัฐอเมริกา ที่มีบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันจะพบว่าอัตราภาษีในการหัก ณ ที่จ่ายของเงินได้ในบางรายการ มีอัตราที่ต่ำกว่า เช่น ในกรณีของเงินได้ที่เกิดจากการขายทรัพย์สินประเภทอสังหาริมทรัพย์ที่ตั้งอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาสำหรับบุคคลต่างชาตินั้น กำหนดไว้เพียงร้อยละ ๑๐ เป็นต้น

ในส่วนของการเข้าทำความตกลงตามกฎหมาย FATCA นั้น สหรัฐอเมริกา ได้กำหนดให้กระทำได้ใน ๒ กรณี คือ

๑. ในกรณีของเอกชน สถาบันการเงินที่สนใจเข้าร่วมทำความตกลง FATCA สามารถเข้าทำสัญญาโดยตรงกับกรมสรรพากรของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยกรมสรรพากรของประเทศสหรัฐอเมริกาจะเปิดให้มีการลงทะเบียนออนไลน์เพื่อเข้าทำสัญญา FATCA ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งกฎหมาย FATCA ได้เปิดโอกาสให้สามารถเข้าทำความตกลงได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. ในกรณีของรัฐ รัฐบาลของประเทศที่สนใจอาจเข้าร่วมเจรจากับกระทรวงการคลังของประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Treasury Department) เพื่อจัดทำข้อตกลงร่วมกันในรูปแบบข้อสัญญาระหว่างรัฐ (Intergovernmental Agreement : IGA) โดยสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดรูปแบบไว้ ดังนี้

๒.๑ สถาบันการเงินในประเทศต่าง ๆ จะส่งข้อมูลให้แก่หน่วยงานที่รับผิดชอบของประเทศนั้น ๆ เช่น กรมสรรพากร แล้วหน่วยงานดังกล่าวส่งข้อมูลต่อให้กรมสรรพากรแห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งสามารถกระทำได้ ๒ รูปแบบย่อย คือ

- แบบแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างรัฐคู่สัญญากับสหรัฐอเมริกา (Reciprocal)
- แบบที่รัฐคู่สัญญาให้ข้อมูลแก่สหรัฐอเมริกาฝ่ายเดียว (Non-reciprocal)

๒.๒ สถาบันการเงินในประเทศต่าง ๆ จะส่งข้อมูลให้แก่กรมสรรพากรสหรัฐอเมริกาโดยตรง แต่หน่วยงานที่รับผิดชอบของประเทศนั้น ๆ จะต้องส่งข้อมูลเจ้าของบัญชีที่ไม่ยินยอมปฏิบัติตาม FATCA ให้แก่กรมสรรพากรสหรัฐอเมริกาเมื่อได้รับการร้องขอ

ซึ่งในปัจจุบันข้อตกลงร่วมกันระหว่างรัฐในเรื่อง FATCA นั้น ได้มีประเทศต่าง ๆ ให้ความสนใจเข้าทำความตกลงแล้วกว่า ๘๐ ประเทศทั่วโลก โดยมี ๙ ประเทศที่ได้ทำความตกลงทั้งสองฝ่ายแล้ว ได้แก่ อังกฤษ เดนมาร์ก เม็กซิโก ญี่ปุ่น เยอรมัน สเปน สวิตเซอร์แลนด์ นอร์เวย์ และไอร์แลนด์ โดยในส่วนของประเทศในแถบเอเชีย นั้น มีหลายประเทศที่สนใจเข้าร่วมในกระบวนการเข้าทำสัญญา FATCA ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ อินเดีย มาเลเซีย และสิงคโปร์ เป็นต้น

โดยหากรัฐเลือกเข้าทำความตกลงในรูปแบบระหว่างรัฐ ผลของความตกลงย่อมผูกพันสถาบันการเงินที่อยู่ในรัฐนั้นโดยอัตโนมัติ (Participating FFIs) ซึ่งสถาบันการเงินที่ตรงตามนิยามของกฎหมาย FATCA ไม่มีความจำเป็นต้องเข้าทำสัญญาแยกอีก และจะได้รับการ

ขึ้นทะเบียนเป็นสถาบันการเงินของต่างประเทศ (FFI) ที่มีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลทางบัญชีของบุคคลอเมริกัน โดยใน Model Agreement นั้น ได้มีการกำหนดให้แต่งตั้ง Competent Authorities หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจรวบรวมข้อมูลของสถาบันการเงินเพื่อจัดส่งต่อกรมสรรพากรของสหรัฐอเมริกาต่อไป

จากข้อมูลข้างต้น อาจเกิดข้อสงสัยว่า เพราะเหตุใดผู้วางนโยบายภาษีอากรของประเทศสหรัฐอเมริกาจึงบัญญัติกฎหมายภาษีอากรที่มีลักษณะคล้ายกับเป็นการก้าวล่วงในเขตอำนาจอธิปไตยของประเทศไทย โดยในเบื้องต้นอาจอธิบายได้ว่า อาจเป็นเพราะแนวคิดและหลักการในการจัดเก็บภาษีของประเทศสหรัฐอเมริกา ดำเนินไปตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก (Worldwide Income Basis) กล่าวคือ กฎหมายภาษีอากรของสหรัฐอเมริกา ได้จัดเก็บภาษีจากผู้เสียภาษีชาวอเมริกัน (US Taxpayers) ในเงินได้ที่เกิดขึ้นจากแหล่งเงินได้ทั่วโลก โดยผู้เสียภาษีมินหน้าที่ประเมินและจัดแจ้ง (Self-Assessment) เงินได้ที่ได้รับทั้งในและนอกประเทศ โดยไม่คำนึงว่าบุคคลนั้นจะมีถิ่นที่อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาหรือไม่ ประกอบกับในความเป็นจริงนักลงทุนชาวอเมริกันมักเป็นกลุ่มนักลงทุนรายใหญ่ที่มีศักยภาพและแนวโน้มในการลงทุนในต่างประเทศจึงส่งผลให้ที่ผ่านมาประเทศสหรัฐอเมริกาเสียรายได้จากการไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้ตามเป้าหมาย เนื่องจากการเก็บภาษีจากผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกรรมระหว่างประเทศมักไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้นกฎหมาย FATCA จึงเป็นเครื่องหมายในทางภาษีรูปแบบใหม่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้สร้างขึ้นเพื่อมุ่งหวังในการเพิ่มอัตราการจัดเก็บภาษีอากรจากบุคคลชาวอเมริกัน ที่ดำเนินธุรกรรมระหว่างประเทศ ซึ่งบุคคลเหล่านั้นอาจกระทำการเลี่ยงภาษีโดยวิธีการวางแผนภาษี เพื่อผลประโยชน์ในเชิงธุรกิจ

ผลกระทบต่อประเทศไทย

๑. การที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมาย FATCA จะมีผลกระทบค่อนข้างมากกับระบบการเงินและสถาบันการเงินของไทยเกือบทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน บริษัทประกัน บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ฯลฯ รวมไปถึงลูกค้าของสถาบันการเงินเหล่านี้ ทั้งที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล เนื่องจาก FATCA คือ กฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ออกมาเพื่อบังคับให้สถาบันการเงินนอกสหรัฐอเมริกาทุกแห่งทั่วโลกมีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลบัญชีและธุรกรรมทางการเงินของบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลสัญชาติอเมริกันที่เป็นลูกค้าของสถาบันการเงินนั้น ๆ ไปยังกรมสรรพากรสหรัฐ (Internal Revenue Service : IRS) สำหรับใช้ตรวจสอบและป้องกันการหลบเลี่ยงภาษีของชาวอเมริกันและบริษัทอเมริกันที่มีรายได้จากนอกสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้สถาบันนอกสหรัฐอเมริกายังมีหน้าที่ต้องหักภาษี ณ ที่จ่ายบางประเภทจากลูกค้าสัญชาติอเมริกันและนำส่งให้กับ U.S. IRS อีกด้วย

๒. กฎหมาย FATCA ฉบับนี้เขียนไว้ชัดเจนว่า ถ้าเกิดกรณีที่สถาบันการเงินนอกสหรัฐอเมริกาแห่งใดแห่งหนึ่งเลือกที่จะไม่ดำเนินการตามข้อกำหนดของกฎหมาย FATCA สถาบัน

การเงินแห่งนั้นจะถูกลงโทษด้วยวิหัทภษี ณ ที่จ่าย จากรายได้ทุกประเภทที่เกิดจากการทำธุรกรรมในสหรัฐอเมริกา เช่น การฝากเงิน การลงทุน หรือการปล่อยสินเชื่อ ไม่ว่าจะเป็รรายได้ที่เกิดจากเงินของสถาบันการเงินแห่งนั้นเอง หรือเงินของลูกค้ำซึ่งรวมถึงลูกค้ำที่ไม่ได้มีสัญชาติอเมริกันอีกด้วย และที่สำคัญภษีนี้จะคำนวณจากผลรวมของเงินต้นบวกผลตอบแทน ไม่ใช่คิดจากผลตอบแทนแต่เพียงอย่างเดียว

จากข้อมูลข้างต้น อาจจะสามารถสรุปง่าย ๆ สำหรับผลกระทบที่จะมีต่อประเทศไทยก็คือ

๒.๑ สถาบันการเงินที่ไม่เข้าร่วม (Non-Participant Foreign Financial Institutions (NPFIs)) จะถูกวิหัทภษี ณ ที่จ่ายร้อยละ ๓๐ จากรายได้ทั้งหมดที่เกิดจากการทำธุรกรรมในสหรัฐอเมริกา

๒.๒ นักลงทุนไทยที่ลงทุนผ่าน NPFIs ของไทย เช่น บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนที่มีการลงทุนในสหรัฐอเมริกาไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม จะถูกสถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการ (PFIs) วิหัทภษี ณ ที่จ่ายร้อยละ ๓๐

๒.๓ สถาบันการเงินไทยอาจถูกปฏิเสธการทำธุรกรรมจาก PFIs ในต่างประเทศ เนื่องจาก PFIs ไม่ประสงค์ที่จะมีภาระในการนำส่งข้อมูลหรือภษีวิหัท ณ ที่จ่าย รวมถึงปัญหาข้อยุ่งยากของกฎหมายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนและส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อระบบการเงินของประเทศ

จะเห็นว่าในขณะนี้ ประเทศไทยมีทางเลือกแค่ ๒ ทาง คือ เข้าร่วมโครงการโดยการทำข้อตกลงกับ U.S. IRS หรือมิเช่นนั้นต้องเลิกทำธุรกรรมทุกประเภทในประเทศสหรัฐอเมริกา หยุดดำเนินธุรกิจกับบุคคลและนิติบุคคลสัญชาติอเมริกัน และเลิกติดต่อกับสถาบันการเงินทุกแห่งในสหรัฐอเมริกา รวมทั้งสถาบันการเงินต่างชาติทั้งหมดที่เข้าร่วมโครงการ (PFIs) ซึ่งในความเป็นจริงแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยที่สถาบันการเงินทุกแห่งของไทยจะหยุดทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับสหรัฐอเมริกา ดังนั้นจึงมีเพียงทางเลือกเดียว คือ ประเทศไทยต้องยอมปฏิบัติตามข้อกำหนดของ FATCA อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๓. ปัญหาที่สำคัญ คือ ความยุ่งยากและขั้นตอนที่มากมายในการที่สถาบันการเงินแต่ละแห่งจะต้องไปทำข้อตกลงกับ U.S. IRS กันเอง อีกทั้งกฎหมายไทยก็ไม่อนุญาตให้สถาบันการเงินเปิดเผยข้อมูลของลูกค้ำ ยกเว้นมีคำสั่งจากศาลหรือจากหน่วยงานที่กำกับดูแลเท่านั้น ในหลายประเทศที่มีการเซ็นข้อตกลงกับ U.S. IRS เรียบร้อยแล้ว เช่น United Kingdom, Denmark, Mexico หรือ Switzerland รัฐบาลของประเทศเหล่านั้นใช้วิธีเจรจาแบบรัฐบาลต่อรัฐบาล โดยการทำให้ Intergovernmental Agreement (IGA) เพื่อหาแนวทางและความร่วมมือในการดำเนินการตามกำหนดดังกล่าวเพื่อให้เกิดประโยชน์กับทั้งสองประเทศ และเพื่อขอยกเว้นหรือผ่อนผันการดำเนินการตามข้อกำหนดของกฎหมาย FATCA ในบางเรื่อง ที่สำคัญคือสถาบันการเงินของประเทศเหล่านั้นมีหน้าที่เพียงการทำข้อตกลงและส่งข้อมูลไปยังกรมสรรพากร

ของประเทศตัวเอง แทนที่จะต้องไปดำเนินการกับ U.S. IRS โดยตรง และยังมีอีกหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลีใต้ และจีนที่กำลังทำการเจรจาแบบ IGA กับรัฐบาลสหรัฐ เพื่อหาทางออกให้กับสถาบันการเงินของประเทศตนเอง

๔. เพื่อเป็นแนวทางในการเจรจา จึงใคร่ขอเสนอให้ภาครัฐพิจารณาดำเนินการดังนี้

๔.๑ ขอให้รัฐบาลเร่งเจรจาเพื่อทำข้อตกลงระดับรัฐบาลต่อรัฐบาล แทนการให้สถาบันการเงินเอกชนของไทยทำความตกลงกับสหรัฐอเมริกาโดยตรง ในเรื่องกฎหมาย FATCA ภายใน ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยการขอรับการยกเว้นข้อกำหนด หรือไม่ต้องดำเนินการในบางเรื่อง อีกทั้งยังสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายโดยรวม ทั้งการจัดทำระบบรองรับ และการจ้างที่ปรึกษาทางกฎหมายของสถาบันการเงินแต่ละแห่งเนื่องจากการทำสัญญาในระดับรัฐบาลจะทำให้เจรจาท่องรองกับสหรัฐได้ง่ายและมีประสิทธิภาพมากกว่า

๔.๒ ขอให้กรมสรรพากรเป็นองค์กรกลางในการรวบรวมข้อมูลที่สถาบันการเงินจะต้องนำส่งให้กับ U.S. IRS

๔.๓ เร่งรัดการออกหรือแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยการเก็บรักษาข้อมูลของลูกค้า ซึ่งประกอบไปด้วย พ.ร.บ. ธุรกิจสถาบันการเงิน, พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพื่อมิให้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ คุ่มครองข้อมูลส่วนบุคคล เป็นต้น การยินยอมให้สถาบันการเงินนำส่งข้อมูลตามกฎหมาย FATCA และการให้อำนาจสถาบันการเงินในการหักภาษี ณ ที่จ่ายจากสถาบันการเงินที่ไม่ได้เข้าร่วมกับ FATCA

๔.๔ ควรมีการออกกฎหมายเพื่อรองรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของสถาบันการเงินในการหัก Withholding Tax รวมถึงรองรับการรายงานข้อมูลบัญชีลูกค้าซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่สถาบันการเงินไทย ที่ปัจจุบันไม่สามารถดำเนินการได้

ตัวอย่างธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ

ธุรกิจประกันชีวิต

กฎหมาย FATCA ได้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจประกันชีวิต ดังนี้

๑. เรื่องของการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งปัจจุบันข้อมูลลูกค้าถือเป็นความลับไม่สามารถที่จะเปิดเผยได้ กรณีการรายงานของ FATCA หากลูกค้าไม่ยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลก็จะเป็นปัญหาทันที จะทำอย่างไรไม่ให้ผิดกฎหมายดังกล่าว

๒. เรื่องของมูลค่าเงินสด (Cash Valve : CV) ซึ่งแบบประกันที่มีมูลค่าเงินสดสูง ๆ คือ แบบสะสมทรัพย์ (Saving) ซึ่งเป็นสินค้าที่บริษัทประกันชีวิตไทยนิยมขายมากที่สุด โดยแบบประกันที่เข้าข่ายต้องรายงานข้อมูลตามกฎหมาย FATCA (ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มลูกค้าระดับบนที่สามารถซื้อประกันทุนสูง ๆ ได้) แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

- ลูกค้าเดิมหรือลูกค้าที่ถือกรมธรรม์ก่อนวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๗ หากถือกรมธรรม์ที่มีมูลค่าเงินสดตั้งแต่ ๒๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ๗.๕ ล้านบาทขึ้นไป ต้องรายงานต่อกรมสรรพากรสหรัฐอเมริกา

- ลูกค้ำใหม่ที่จะเริ่มถือกรรมธรรม์ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป หากกรรมธรรม์มีมูลค่าเงินสดตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ๑.๕ ล้านบาทขึ้นไป ต้องรายงานต่อกรมสรรพากรสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากกฎหมาย FATCA บังคับให้สถาบันการเงินต่างชาติต้องแจ้งข้อมูลให้ IRS รับทราบเกี่ยวกับบัญชีลูกค้ำชาวสหรัฐที่มีมูลค่าสูงกว่า ๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์ ทำให้บริษัทประกันต้องแยกลูกค้ำกลุ่มนี้ออกมาเพื่อดูว่าจะมีที่รายที่ต้องเข้าข่าย ทำให้ต้องเพิ่มระบบงานตรวจสอบลูกค้ำมากขึ้น

๓. เรื่องของการถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ๓๐% จากกรมสรรพากรสหรัฐอเมริกา หากบริษัทประกันชีวิตไม่รายงานหรือทำตามกฎหมาย FATCA ซึ่งหากว่าบริษัทประกันชีวิตถูกหักภาษี ๓๐% สำหรับเงินได้ที่ต้องให้กับลูกค้ำเพื่อนำส่งกรมสรรพากรสหรัฐอเมริกา ก็เสี่ยงที่จะถูกลูกค้ำฟ้องร้องจากการรับเงินไม่เต็มตามเงื่อนไขกรรมธรรม์ และยิ่งเสี่ยงที่จะเสียเงิน ๓๐% สองส่วน คือ ส่วนแรกไม่ได้คืนจากรวมสรรพากรสหรัฐฯ และอีกส่วนต้องจ่ายคืนให้กับลูกค้ำนั่นเอง

๔ เรื่องของการลงทุนของธุรกิจประกันชีวิต ซึ่งปัจจุบันกฎหมายอนุญาตให้ไปลงทุนซื้อพันธบัตรในต่างประเทศได้ บริษัทประกันชีวิตก็ต้องมาตรวจสอบว่าการลงทุนต่างประเทศของตัวเองเกี่ยวข้องกับคนอเมริกันหรือไม่ หากเกี่ยวข้องก็เข้าข่ายเช่นกัน

๕. บริษัทประกันชีวิตที่มีบริษัทแม่ในประเทศอังกฤษหรือในประเทศที่ทำข้อตกลงกับสหรัฐอเมริกาแล้ว เช่น บมจ.พยูเด้นเซียลประกันชีวิต (ประเทศไทย) อาจจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย FATCA ในทันทีหรือไม่เป็นประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน

๖. อนึ่ง กรรมธรรม์ประกันแบบสะสมทรัพย์ ส่วนใหญ่อยู่ในรูปของการประกันชีวิตประเภทสามัญ ซึ่งจากข้อมูลของสมาคมประกันชีวิตไทย พบว่า ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ ธุรกิจประกันชีวิตมีกรรมธรรม์ประเภทสามัญมากถึง ๒.๖๙ ล้านกรรมธรรม์ คิดเป็นสัดส่วนถึง ๕๘% ของจำนวนกรรมธรรม์ที่มีผลบังคับทั้งระบบ

FATCA คืออะไร และเกี่ยวข้องกับอย่างไรกับเรา*

FATCA คืออะไร

FATCA ย่อมาจาก Foreign Account Tax Compliance Act ซึ่งเป็นกฎหมายที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ โดยมีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบและป้องกันการเลี่ยงภาษีของผู้มีรายได้สัญชาติอเมริกันที่มีแหล่งเงินได้ในต่างประเทศ และเพื่อสนับสนุนให้รัฐบาลประเทศต่าง ๆ ได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านภาษีกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ การทำความตกลง FATCA จะทำให้ประเทศไทยรับทราบข้อมูลด้านภาษีของคนสัญชาติไทยที่มีแหล่งเงินได้อยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบการจัดเก็บภาษีต่อไป และยังเป็นการป้องกันมิให้สถาบันการเงินไทยถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายเป็นอัตราร้อยละ ๓๐ ของเงินได้ที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศที่ได้ทำความตกลง FATCA กับประเทศสหรัฐอเมริกาอีกด้วย

ข้อกำหนดของ FATCA

กำหนดให้สถาบันการเงินที่ไม่ใช่สัญชาติอเมริกัน ที่ตั้งอยู่นอกประเทศสหรัฐอเมริกา (Foreign Financial Institution หรือ FFI) ปฏิบัติ ดังนี้

- รายงานข้อมูลทางด้านธุรกรรมการเงิน และข้อมูลบัญชีของบุคคลธรรมดา นิติบุคคลสัญชาติอเมริกัน หรือผู้มีถิ่นที่อยู่อาศัยถาวรในสหรัฐอเมริกาให้กับกรมสรรพากรของสหรัฐอเมริกา
- หักภาษี ณ ที่จ่าย ๓๐% ของรายได้ที่มีแหล่งที่มาหรืออ้างอิงหลักทรัพย์สินของสหรัฐอเมริกา จากเจ้าของบัญชีที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของ FATCA และนำส่งให้กับสรรพากรของสหรัฐอเมริกา

FATCA เกี่ยวข้องอย่างไรกับประเทศไทย

ภายใต้ नियามของ FATCA สถาบันการเงินในประเทศไทย มีทางเลือก ๒ ทาง ดังนี้

- เข้าผูกพันตนกับหน่วยงานสรรพากรของสหรัฐอเมริกา : โดยจะต้องรายงานข้อมูลบัญชี และธุรกรรมของบุคคลที่มีส่วนเข้าข่ายต้องเสียภาษีให้กับสหรัฐอเมริกากับทางกรมสรรพากรของสหรัฐอเมริกา
- หากไม่ดำเนินการตามข้อกำหนดของ FATCA : ทางสถาบันการเงินจะต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย ๓๐% ของเงินได้ที่มีแหล่งอ้างอิงกับหลักทรัพย์สินของสหรัฐอเมริกา ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม โดยไม่ว่าจะเป็นบัญชีของสถาบันการเงินเอง หรือของผู้ลงทุน/ผู้ฝากเงินก็ตาม ถึงแม้ว่าจะไม่มีสัญชาติอเมริกัน และอาจจะถูกการปฏิเสธการทำธุรกรรมกับสถาบันการเงินอื่นๆ ที่เข้าร่วม FATCA ด้วย

* ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง, (ข้อมูลออนไลน์) เข้าถึงข้อมูลได้ที่ <http://www.kasikornasset.com/TH/MarketUpdate/Pages/20140826.aspx>

จะเห็นได้ว่า แม้จะเป็นกฎหมายของสหรัฐอเมริกา แต่สถาบันการเงินของไทยรวมถึงผู้ลงทุน หรือผู้ฝากเงินเองก็ได้รับผลกระทบด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของทั้งสถาบันการเงินและผู้ลงทุน สถาบันการเงินของไทยจึงได้มีการเข้าผูกพันตนเองเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายของ FATCA และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมิให้ถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย หรือถูกปิดบัญชี

ผลกระทบกับผู้ลงทุนในประเทศไทย

สถาบันการเงินในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นธนาคาร หรือบริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ซึ่งได้ลงนามผูกพันตนเองเพื่อปฏิบัติตามข้อกำหนดของ FATCA ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติของผู้ลงทุน ดังนี้

(๑) ร้องขอให้ผู้ถือหน่วยลงทุนที่เข้าข่ายเป็นพลเมืองของสหรัฐอเมริกา (หรือเป็นบุคคลตามที่กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกำหนด) ให้คำยินยอมแก่บริษัทจัดการและกองทุนและตัวแทนในการนำส่งข้อมูล (เช่น ชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษีของสหรัฐอเมริกา จำนวนและมูลค่าหน่วยลงทุนคงเหลือ จำนวนเงินค่าขายคืนหน่วยลงทุนหรือเงินปันผลที่ได้รับ เป็นต้น) ที่มีอยู่ในบัญชีทั้งหมดของผู้ถือหน่วยลงทุนนั้นกับบริษัทจัดการ ให้กับหน่วยงานของรัฐทั้งในและต่างประเทศ ตามข้อกำหนดของกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

(๒) ร้องขอให้ผู้ถือหน่วยลงทุนนำส่งข้อมูล เอกสาร และ/หรือคำยินยอม เพิ่มเติมเพื่อยืนยันหรือพิสูจน์ทราบความเกี่ยวข้องกับสหรัฐอเมริกา เช่น หนังสือแสดงการเสียสิทธิในสัญชาติอเมริกันหรือการให้ข้อมูลตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในแบบฟอร์มของหน่วยงานสรรพากรของสหรัฐอเมริกา หรือการแจ้งปรับปรุงข้อมูลเมื่อข้อมูลที่เคยให้ไว้มีการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น รวมถึงนำส่งหลักฐานเพื่อยืนยันการเข้าร่วมใน FATCA หรือกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง (ในกรณีที่เป็นลูกค้าสถาบันการเงิน) ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และข้อกำหนดของกฎหมายดังกล่าว

(๓) ดำเนินการอื่นใดเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จะเห็นได้ว่าในกรณีที่มีการเปิดบัญชีใหม่ ไม่ว่าจะเป็นบัญชีเงินฝาก หรือบัญชีลงทุนต่าง ๆ ผู้ลงทุนจึงจะมีแบบฟอร์มเพิ่มเติมที่ต้องกรอก รวมถึงแบบฟอร์มที่แจ้งว่าตนเองเป็น หรือไม่เป็นคนนอกอเมริกันเพิ่มเติมด้วย

หากผู้ลงทุนไม่ปฏิบัติตาม หรือยินยอมในการเปิดเผยข้อมูล จะส่งผลอย่างไร

หากผู้ลงทุนไม่ปฏิบัติตาม หรือให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลเพื่อตรวจสอบว่าเป็นพลเมืองของสหรัฐอเมริกา สถาบันการเงินอาจมีสิทธิที่จะไม่รับเปิดบัญชี หรือรับคำสั่งซื้อ ขาย สับเปลี่ยน จากผู้ลงทุนรายนั้น และอาจมีการดำเนินการอื่นใดตามเกณฑ์และข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งไม่ขัดกับกฎหมายของประเทศไทยต่อไป

ทำไมคนไทยที่ไปเปิดบัญชีธนาคารต้องกรอกแบบฟอร์มว่า “เป็นพลเมืองอเมริกันหรือไม่” ?

๑. ความเป็นมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ออกกฎหมายฉบับหนึ่งชื่อ “Hiring Incentive to Restore Employment Act of ๒๐๑๐” เพื่อแก้ไขปัญหาการว่างงานอันสืบเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยต่อเนื่องมาหลายปี ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ได้ให้อำนาจกระทรวงการคลังในการออกกฎหมายมาอีกฉบับหนึ่งชื่อ “Foreign Account Tax Compliance Act.” (FATCA) กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะตามเก็บภาษีจากคนอเมริกันที่มีรายได้นอกประเทศ แต่ไม่เปิดเผยให้รัฐบาลทราบ เพื่อหลีกเลี่ยงภาษี

ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกา นั้น คนอเมริกันที่ไปตั้งถิ่นฐานอยู่นอกประเทศจะต้องเสียภาษีเงินได้ไม่ว่าเงินนั้นจะได้รับจากที่ใดก็ตาม คนอเมริกันในที่นี้รวมถึงคนชาติใดก็ตามที่มีกรีนการ์ดด้วย คนอเมริกันที่อยู่นอกประเทศหรือคนชาติอื่นที่มีกรีนการ์ดนั้น หากไม่ต้องการเสียภาษีต้องสละสัญชาติอเมริกัน หรือคืนกรีนการ์ดนั้นไป

๒. สาระสำคัญของ FATCA คืออะไร

กฎหมาย FATCA กำหนดว่าสถาบันการเงินในต่างประเทศทุกแห่งจะต้องแจ้งความจำนงต่อสรรพากรอเมริกันว่าจะให้ความร่วมมือในการตรวจสอบและรายงานสถานะการเงินของบุคคลอเมริกันต่อสรรพากรอเมริกัน สถาบันการเงินใดที่ไม่แจ้งความจำนงดังกล่าว ถือว่าไม่ให้ความร่วมมือเมื่อมีการทำธุรกรรมทางการเงินที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ว่าจะดำเนินการทางตรงหรือทางอ้อม จะถูกหักเงินได้ร้อยละ ๓๐ ของมูลค่าธุรกรรมทั้งหมด นั้น

คำว่าสถาบันการเงินในที่นี้ ไม่ได้หมายถึงเฉพาะธนาคารเท่านั้น แต่รวมไปถึงสถาบันการเงินทุกประเภท เช่น บริษัทประกันชีวิต บริษัทหลักทรัพย์ และกองทุนต่างๆ ซึ่งคนอเมริกันสามารถลงทุน หรือถือหุ้นในบริษัทนอกประเทศได้

เมื่อกฎหมายฉบับนี้ออกมาใหม่ๆ คนทั่วไปเข้าใจว่าคงจะมีผลกระทบเฉพาะประเทศที่เป็นศูนย์กลางทางการเงินเท่านั้น เช่น สวิตเซอร์แลนด์ เยอรมนี สิงคโปร์ และฮ่องกง เป็นต้น เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศเหล่านี้เป็นแหล่งการเงินที่สำคัญ มีนักลงทุนต่างชาติไปลงทุนในตราสารต่างๆ กันมาก อย่างไรก็ตาม ต่อมา มีการประชุมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับ FATCA จึงได้มีความตระหนักกันว่า กฎหมายฉบับนี้มีผลกระทบต่อประเทศต่างๆ ทั่วโลก ยกเว้นบางประเทศที่ไม่ทำธุรกรรมกับประเทศสหรัฐอเมริกาเท่านั้น เช่น เกาหลีเหนือ และ อิหร่าน

๓. ประเทศสหรัฐอเมริกาอาศัยอำนาจอะไรจึงบังคับประเทศอื่นๆ ได้?

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า กฎหมายฉบับนี้มีผลเป็นการล่วงล้ำอำนาจอธิปไตยของประเทศอื่นๆ แต่รัฐบาลสหรัฐก็ได้ว่า เป็นเพียงการขอความร่วมมือจากสถาบันการเงินต่างๆ ในการป้องกัน

* ผู้จัดการออนไลน์ (๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๓) เข้าถึงข้อมูลได้ที่

<http://www.manager.co.th/Home/ViewNews.aspx?NewsID=9570000090893>

การหลีกเลี่ยงภาษีของคนอเมริกันเท่านั้น หากสถาบันการเงินใดเลือกที่จะไม่ให้ความร่วมมือก็สามารถทำได้แต่ถ้ามีธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเทศสหรัฐอเมริกาไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ก็จะต้องถูกหักเงินได้ร้อยละ ๓๐ ของมูลค่าธุรกรรมทั้งหมด

คงไม่ต้องอธิบายว่าคนในชาติต่างๆ มีความรู้สึกอย่างไรต่อกฎหมายฉบับนี้ แต่ถ้าถามว่ามีทางเลือกหรือไม่ คำตอบคือไม่มี เพราะไม่มีสถาบันการเงินใดในโลกนี้ที่ไม่ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเทศสหรัฐอเมริกา ถึงจะไม่ทำธุรกรรมโดยตรงก็โดยทางอ้อม ซึ่งก็จะต้องถูกหักเงินได้ร้อยละ ๓๐ ที่ว่านี้

แม้ FATCA มุ่งจะรักษาผลประโยชน์ของประเทศสหรัฐอเมริกา โดยใช้การขอข้อมูลเพื่อเก็บภาษีจากสินทรัพย์ชาวอเมริกันในต่างประเทศ แต่วัตถุประสงค์เช่นนี้ กำลังจะกลายเป็นแนวปฏิบัติของหลายประเทศ เพื่อสร้างกลไกป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีโดยชนชาติของตน โอกาสที่ FATCA จะกลายเป็นกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินจึงมีอยู่สูง และหากพิจารณาตัววัตถุประสงค์คงยากที่จะปฏิเสธว่าในที่สุดแล้ว หลายประเทศคงให้ความสนใจแนวทางนี้และดำเนินการเช่นเดียวกัน สถาบันการเงินจึงกลายเป็นกลไกสำคัญ ผลกระทบที่เกิดกับลูกค้าจึงหลีกเลี่ยงได้ยาก เช่นเดียวกับการต้องมีข้อมูลเพื่อรู้จักตัวตนของลูกค้า ในกรณีของกฎหมายป้องกันการฟอกเงิน

๔. ทำไมคนไทยที่มาเปิดบัญชีกับธนาคารจึงต้องกรอกข้อมูลแสดงฐานะว่าเป็นบุคคลอเมริกันหรือไม่?

สิ่งที่สถาบันการเงินจะต้องทำก็คือต้องตรวจสอบว่าลูกค้าที่มาทำธุรกรรมนั้นเป็นบุคคลอเมริกันหรือไม่ และ คำว่า “บุคคลอเมริกัน” นี้ ไม่หมายเฉพาะคนสัญชาติอเมริกันที่ถือพาสปอร์ตอเมริกันเท่านั้น แต่รวมถึงคนที่ถือกรีนการ์ดด้วย เมื่อสถาบันการเงินพบข้อมูลบ่งชี้ว่าลูกค้านั้นเป็นบุคคลอเมริกัน และมีบัญชีเงินฝากสูงกว่าห้าหมื่นดอลลาร์ก็จะต้องรายงานให้สรรพากรอเมริกันทราบ คนไทยที่กรอกข้อมูลให้แก่สถาบันการเงินนั้น เกือบทั้งหมดก็คงไม่อยู่ในข่ายที่สถาบันการเงินต้องรายงานเพราะไม่มีข้อมูลบ่งชี้ว่าเป็นคนอเมริกัน เรื่องก็จะจบแค่นั้น มิใช่ถูกส่งข้อมูลไปหมดทุกราย

สถาบันการเงินที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ธนาคาร แต่สถาบันการเงินอื่น เช่น บริษัทประกันชีวิต บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทจัดการกองทุน ฯลฯ ก็จะต้องขอความร่วมมือจากลูกค้าให้กรอกข้อมูลเช่นเดียวกันนี้ทั้งสิ้น

ในกรณี FATCA บทบาทที่สำคัญของสมาคมธนาคารไทย คือ การสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์ทั้งหมด จัดทำมาตรฐานการขอข้อมูลจากลูกค้าในลักษณะเดียวกัน เพื่อหลีกเลี่ยงความสับสนและลดผลกระทบต่อผู้ใช้บริการให้มากที่สุด อันเป็นที่มาของการทำประชาสัมพันธ์เพื่อชี้แจงข้อมูลเหตุผลและความจำเป็นของการที่ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งได้เลือกที่จะแสดงเจตจำนงแก่ทางสหรัฐอเมริกาเพื่อหลีกเลี่ยงมาตรการทางภาษีหัก ณ ที่จ่าย การประชาสัมพันธ์ในนามของสมาคมธนาคารไทย ก็เพื่อให้สาธารณชนและผู้ใช้บริการธนาคารทุกรายได้ทราบ ซึ่งสมาคมธนาคารต่างชาติและองค์กรของสถาบันการเงินอื่นๆ เช่น ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจประกันภัย และ ธุรกิจประกันชีวิต ก็ดำเนินการเช่นเดียวกัน

๕. ทำไมประเทศไทยต้องยินยอมให้ฝ่ายเดียว? สถาบันการเงินในสหรัฐอเมริกายินยอมส่งข้อมูลให้เราบ้างหรือไม่?

เมื่อกฎหมาย FATCA ออกมาใหม่ๆ สถาบันการเงินต่างๆ ทั่วโลกมีความเดือดร้อนมาก เพราะไม่อยู่ในฐานะที่จะเจรจาต่อรองอะไรได้ ภาระที่เกิดขึ้นไม่เฉพาะมีค่าใช้จ่ายอย่างมหาศาลในการตรวจสอบข้อมูลเท่านั้น แต่จะต้องเผชิญปัญหาการขอความยินยอมจากลูกค้า ประการสำคัญคือกฎหมายไม่อนุญาตให้สถาบันการเงินส่งข้อมูลของลูกค้าให้บุคคลที่สามได้ ดังนั้นจึงได้ร้องเรียนต่อรัฐบาลของตนให้เป็นผู้เจรจากับสหรัฐอเมริกาในฐานะรัฐต่อรัฐ

เมื่อการเจรจาดำเนินไป รัฐบาลต่างๆ ก็เห็นว่าในเมื่อจำเป็นต้องให้ความร่วมมือ ก็ควรตั้งเงื่อนไขให้สถาบันการเงินในสหรัฐอเมริกาส่งรายงานเช่นเดียวกันนี้กลับมาให้เป็นการแลกเปลี่ยนบ้าง โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มยุโรป ซึ่งก็มีปัญหาคนไปเปิดบัญชีหรือทำธุรกรรมในต่างประเทศโดยไม่แจ้งรายได้ให้รัฐบาลของตนทราบ หากรัฐบาลสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้ ก็จะสามารถจัดเก็บภาษีได้อีกมาก ในที่สุดประเทศส่วนใหญ่ก็มีข้อยุติว่าจะทำข้อตกลงกับสหรัฐอเมริกาในลักษณะรัฐต่อรัฐ (Intergovernmental Agreement หรือ IGA) โดยที่สถาบันการเงินต่างๆ ไม่ต้องไปแสดงความจำนงกับสรรพากรสหรัฐอเมริกาเองแต่ให้จัดส่งข้อมูลที่จะต้องรายงานนั้นต่อกรมสรรพากรภายในประเทศของตน เพื่อให้กรมสรรพากรเป็นผู้ส่งข้อมูลให้แก่สรรพากรสหรัฐอเมริกา อีกทอดหนึ่ง

ในส่วนของประเทศไทย รัฐบาลก็ได้ให้ความสำคัญและช่วยเหลือสถาบันการเงินไทย โดยการเจรจาเพื่อเข้าทำความตกลง IGA กับสหรัฐอเมริกาเช่นกัน และบรรลุข้อตกลงจนถึงขั้นตอนที่จะต้องออกกฎหมายภายใน เพื่อให้การปฏิบัติตาม FATCA เป็นเรื่องระหว่างรัฐบาล และการปฏิบัติตามของสถาบันการเงินในประเทศไทยทั้งหมดจะเป็นไปตามกฎหมายภายในของประเทศไทย ซึ่งยังอยู่ระหว่างดำเนินการ ณ ขณะนี้ยังมีได้มีการรายงานข้อมูลใดๆ ไปยังสหรัฐอเมริกา และหากขั้นตอนการออกกฎหมายภายในดำเนินการเรียบร้อย ก็จะเป็นการรายงานข้อมูลไปยังหน่วยงานภาษีอากรของประเทศไทย เพื่อการส่งต่อไปยังหน่วยงานภาษีอากรของสหรัฐอเมริกาเป็นกรณีระหว่างรัฐบาล

การทำความตกลงแบบ IGA นี้ มี ๒ ประเภท คือ ประเภทที่ ๑ เป็นแบบส่งรายงานผ่านหน่วยงานภาษีอากรหรือสรรพากร ซึ่งแบบที่ ๑ นี้ มีรูปแบบเพิ่มเติมให้เป็นต่างตอบแทนได้ด้วย คือ เมื่อสรรพากรในประเทศ ก. ส่งข้อมูลให้สหรัฐอเมริกาแล้ว สรรพากรสหรัฐอเมริกาก็จะต้องส่งข้อมูลของบุคคลของประเทศ ก. ซึ่งอยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีให้แก่ประเทศ ก. ด้วย ส่วนข้อตกลงประเภทที่ ๒ คือ เป็นการส่งรายงานให้แก่หน่วยงานภาษีอากรของสหรัฐอเมริกาโดยตรง ซึ่งกรณีนี้จะมีฝ่ายเดียว ไม่ต้องการข้อมูลจากสหรัฐอเมริกา

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ มีประเทศที่ทำข้อตกลงหรือเจรจาจนใกล้บรรลุข้อตกลง IGA กับสหรัฐอเมริกา แล้ว รวม ๑๐๑ ประเทศ ในจำนวนนี้เป็นข้อตกลงประเภทที่ ๑ เพื่อส่งข้อมูลผ่านหน่วยงานภาษีอากรของแต่ละประเทศ ๘๘ ประเทศ เป็นประเภทที่ ๒ คือ ส่งตรงให้กับหน่วยงานภาษีอากรของสหรัฐอเมริกา ๑๓ ประเทศ ในกลุ่ม ๘๘ ประเทศ ส่วนใหญ่จะเลือกใช้การเจรจาเพื่อส่งข้อมูลแบบต่างตอบแทน คือ ขอให้สหรัฐอเมริกาส่งข้อมูลของบุคคลสัญชาติประเทศคู่เจรจาที่มีในสหรัฐอเมริกาให้ด้วยเช่นกัน ซึ่งสหรัฐอเมริกามีเงื่อนไขและข้อกำหนดที่ต้องมีการเจรจาในรายละเอียดอีกชั้นหนึ่ง ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มทำข้อตกลงแบบแรก คือได้เจรจาให้สถาบันการเงินในสหรัฐอเมริกาจะต้องส่งข้อมูลมาให้รัฐบาลไทยด้วยเป็นการแลกเปลี่ยนกัน น่าสังเกตว่าประเทศที่ทำความตกลงในกลุ่ม ๘๘ รายรวมประเทศใหญ่ เช่น จีน อินเดีย บราซิล อินโดนีเซีย เยอรมันนี ฝรั่งเศส เม็กซิโก ฯลฯ

เมื่อมีการทำความตกลงกันในลักษณะต่างตอบแทน สถาบันการเงินในสหรัฐอเมริกาเองกลับเดือดร้อนกว่าประเทศอื่นๆ เพราะจะต้องจัดส่งรายงานให้ประเทศต่างๆ รวม ๑๐๐ ประเทศ ในระยะแรกๆ ก็มีการรวมตัวกันผ่าน lobbyists เพื่อหาทางล้มกฎหมายฉบับนี้ แต่ในที่สุดก็ไม่ประสบความสำเร็จ ต้องยอมเพราะรัฐบาลสหรัฐอเมริกาเองเป็นผู้ก่อเรื่อง หากจะยกเลิกกฎหมายฉบับนี้ก็จะเสียหน้าและหากจะไม่ยอมให้ความร่วมมือแก่ประเทศอื่นบ้างก็หาเหตุผลที่จะปฏิเสธไม่ได้

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในปัจจุบัน คงปฏิเสธไม่ได้ว่า เป็นกระแสของโลกาภิวัตน์ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ การเผชิญปัญหาด้วยความรอบคอบเพื่อบรรเทากระแสที่รุนแรงคงจะเป็นหนทางเดียวที่เหมาะสม

“FATCA” กฎหมายป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีของสหรัฐฯ*

เนื่องจากสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศมหาอำนาจที่มีขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่เป็นอันดับหนึ่งของโลก อันเป็นผลให้สหรัฐฯ มีสภาพเป็นแหล่งทุนที่น่าสนใจจากผู้ประกอบการเอกชนต่างชาติ และในขณะเดียวกัน ผู้ประกอบการชาวอเมริกามักเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีจำนวนเงินลงทุนสูง และมักเข้าไปลงทุนในประเทศที่มีต้นทุนทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่าข้อเท็จจริงนี้ ผู้ประกอบการชาวสหรัฐฯ จำนวนมากจึงมักเคลื่อนย้ายเงินทุนและเก็บผลกำไรไว้ในต่างประเทศเพื่อหลีกเลี่ยงภาระทางภาษีที่ต้องชำระให้กับรัฐบาลของสหรัฐฯ (Offshore Tax Evasion) โดยบุคคลหรือผู้ประกอบการชาวสหรัฐฯ จำนวนมากมักมีแนวโน้มที่จะปิดบังและไม่รายงานเงินได้ประเภทดังกล่าวต่อกรมสรรพากรของสหรัฐอเมริกา (Internal Revenue Service : IRS) ทำให้สหรัฐฯ ไม่สามารถจัดเก็บภาษีจากบุคคลเหล่านี้ได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

ดังนั้น ในปี ๒๕๕๓ สภาครองเกรสของสหรัฐฯ จึงได้มีมติเห็นชอบกฎหมาย Foreign Account Tax Compliance ACT : FATCA ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษีของบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลของสหรัฐอเมริกา ที่ทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศโดยผ่านการเปิดบัญชีกับสถาบันการเงิน หรือมีการโอนเงินหรือผลกำไรออกนอกประเทศผ่านบริษัทผู้รับลงทุน หรือดูแลผลประโยชน์ทางการเงินประเภทต่าง ๆ (Offshore Account) ที่ตั้งอยู่นอกสหรัฐฯ จึงอาจกล่าวได้ว่า กฎหมาย FATCA มีจุดประสงค์ที่จะเพิ่มบทบาทการจัดเก็บภาษีของกรมสรรพากรของสหรัฐฯ ซึ่งหลักการสำคัญของกฎหมายฉบับนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการปฏิบัติตามหลักภาษี (Tax compliance theory) ที่มุ่งผลเป็นการควบคุมบุคคลสหรัฐฯ ให้มีการจัดการทางการเงิน การบัญชี และภาระในทางภาษีให้ถูกต้องและสอดคล้องตามบทบัญญัติของกฎหมายภาษีอากร

ในส่วนของผลในการใช้บังคับ แม้กฎหมาย FATCA จะผ่านการอนุมัติจากสภาครองเกรสตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ แต่กฎหมายฉบับดังกล่าวบัญญัติให้เริ่มมีผลบังคับใช้ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามในเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา กรมสรรพากรของประเทศสหรัฐฯ ได้ประกาศเลื่อนการบังคับใช้กฎหมาย FATCA ออกไปเป็นปี ๒๕๕๗ และ ๒๕๖๐ ตามประเภทของเงินได้ที่อาจทำการหัก ณ ที่จ่าย โดยสหรัฐฯ ได้ให้เหตุผลในเรื่องของการขยายระยะเวลาดังกล่าว จะช่วยเพิ่มเวลาให้กับสถาบันการเงินที่ประสงค์จะเข้าร่วมในการเตรียมความพร้อมสำหรับการดำเนินการภายในองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย FATCA

ในส่วนของเนื้อหา บทบัญญัติของกฎหมาย FATCA มีผลเป็นการเพิ่มเติมข้อความในประมวลกฎหมายภาษีอากรของสหรัฐฯ (Internal Revenue Code : IRC) และได้กำหนดให้สถาบันทางการเงินในต่างประเทศมีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลทางบัญชีของลูกค้ายาอเมริกันต่อกรมสรรพากรของสหรัฐฯ ซึ่งสถาบันทางการเงินที่ตกอยู่ภายใต้ข้อบังคับของกฎหมายฉบับนี้ คือ สถาบันการเงินที่มีการดำเนินงานในลักษณะที่เป็นการสร้างรายได้หรือผลกำไรให้กับชาวสหรัฐฯ เช่น ดำเนินการในการ

* ที่มา : ดร.สุมาพร ศรีสุนทร นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง , ธันวาคม ๒๕๕๕

รับฝากเงินตามทางปกติของธุรกิจการธนาคาร หรือในสาระสำคัญของการประกอบธุรกิจมีการดำเนินการในรูปแบบการเปิดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตราสารหรือสินทรัพย์ทางการเงิน (Financial Assets) หรือมีการดำเนินการประกอบธุรกิจหลักที่เกี่ยวข้องกับการรับลงทุน หรือการลงทุนใหม่ (reinvestment) หรือซื้อขายหลักทรัพย์ (security) หรือประกอบการในลักษณะใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลกำไรในอนาคตไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Options and Future or Forward Contracts) และธุรกิจประกันภัยที่มีการประกอบธุรกิจในลักษณะที่ให้ความคุ้มครองในรูปแบบมูลค่าเงินสด (Cash value insurance) หรือมีการชดเชยใด ๆ ในรูปแบบเงินสด

อย่างไรก็ดี กฎหมาย FATCA ไม่เพียงแต่เชิญชวนให้สถาบันการเงินระหว่างประเทศเข้าร่วมทำความตกลงในการรายงานข้อมูลทางบัญชีของบุคคลสหรัฐฯ เท่านั้น หากแต่ได้กำหนดบทลงโทษไว้ในสองส่วนคือ บทลงโทษสำหรับสถาบันการเงินที่ไม่เข้าร่วมในการทำความตกลง FATCA (Non participating Foreign Financial Institutions) และบทลงโทษสำหรับบัญชีของบุคคลสหรัฐฯ ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในการเปิดเผยข้อมูล (Recalcitrant Account) ดังนั้น เพื่อจุดประสงค์ในการบังคับใช้กฎหมาย FATCA โดยให้มีบทกำหนดโทษ กรมสรรพากรของประเทศสหรัฐฯ จึงกำหนดเงินได้ประเภทใหม่ให้เป็นกลุ่มเงินได้ประเภทที่สามารถดำเนินการหัก ณ ที่จ่าย (หรือ Withholdable payment) ซึ่งเงินได้ประเภทหัก ณ ที่จ่ายตามความในกฎหมาย FATCA นี้ มีความหมายแตกต่างจากเงินได้ที่หักภาษี ณ ที่จ่ายในกรณีต่างๆ ไป (Withholding tax) ทั้งในส่วนของนิยามและในส่วนของอัตราภาษี ที่จะดำเนินการหัก ณ ที่จ่าย

ในส่วนของนิยาม กฎหมาย FATCA กำหนดว่า Withholdable payment คือ เงินได้จากแหล่งเงินได้ในประเทศสหรัฐฯ (US-Source income) ประเภทดอกเบี้ย เงินปันผล เงิน หรือสิทธิประโยชน์ ที่เกิดจากทรัพย์สินโดยคำนวณเป็นรายปีหรือตามระยะเวลาที่กำหนด และให้รวมถึงเงินได้ที่เกิดจากการขายทรัพย์สิน (Gross proceeds from the sale of property) ที่อาจก่อให้เกิดดอกเบี้ยหรือเงินปันผลใด ๆ ในประเทศสหรัฐฯ เช่น การขายหุ้น หรือตราสารหนี้ที่ออกโดยบริษัทในประเทศสหรัฐฯ

ในส่วนของอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย กฎหมาย FATCA ให้ดำเนินการหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ ๓๐ หักรายการ ซึ่งหากพิจารณาตามความในกฎหมายภาษีอากรของสหรัฐฯ ที่มีบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันจะพบว่าอัตราภาษีในการหัก ณ ที่จ่าย ของเงินได้ในบางรายการมีอัตราที่ต่ำกว่า เช่น ในกรณีของเงินได้ที่เกิดจากการขายทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ที่ตั้งอยู่ในประเทศสหรัฐฯ สำหรับบุคคลต่างชาตินั้น กำหนดไว้เพียงร้อยละ ๑๐ เป็นต้น

ในส่วนของ การเข้าทำความตกลงตามกฎหมาย FATCA นั้น สหรัฐฯ ได้กำหนดให้กระทำได้ในสองกรณี คือ

๑. ในกรณีของเอกชน สถาบันการเงินที่สนใจเข้าร่วมทำความตกลง FATCA สามารถเข้าทำสัญญาโดยตรงกับกรมสรรพากรของประเทศสหรัฐฯ โดยกรมสรรพากรของประเทศสหรัฐฯ จะเปิดให้มีการลงทะเบียนออนไลน์เพื่อเข้าทำสัญญา FATCA

๒. ในกรณีของรัฐ รัฐบาลอาจเข้าร่วมเจรจากับกระทรวงการคลังของประเทศสหรัฐฯ (U.S. Treasury Department) เพื่อจัดทำข้อตกลงร่วมกัน ในรูปแบบข้อสัญญาระหว่างรัฐ (Intergovernmental Agreement: IGA) โดยสหรัฐฯ ได้กำหนดรูปแบบไว้ ดังนี้

- ประเภท Model Intergovernmental Agreement to Improve Tax Compliance and to Implement FATCA ซึ่งแบ่งเป็น Reciprocal Version of Model Agreement (Model 1A) ซึ่งเป็นรูปแบบในลักษณะแลกเปลี่ยนข้อมูลทางภาษีอากรระหว่างรัฐคู่สัญญา และ Nonreciprocal Version of Model Agreement (Model 1B) ซึ่งเป็นรูปแบบที่รัฐคู่สัญญาให้ข้อมูลแก่สหรัฐฯ ฝ่ายเดียว นอกจากนี้ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา

- ประเภท Model Intergovernmental Agreement for Cooperation to Facilitate the Implementation of FATCA (Model 2)

โดยหากรัฐเลือกเข้าทำความตกลงในรูปแบบระหว่างรัฐผลของความตกลงย่อมผูกพันสถาบันการเงินที่อยู่ในรัฐนั้นโดยอัตโนมัติ (Participating FFIs) ซึ่งสถาบันการเงินที่ตรงตามนิยามของกฎหมาย FATCA ไม่มีความจำเป็นต้องเข้าทำสัญญาแยกอีก และจะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นสถาบันการเงินของต่างประเทศ (FFI) ที่มีหน้าที่ต้องรายงานข้อมูลทางบัญชีของบุคคลสหรัฐฯ โดยใน Model Agreement นั้น ได้มีการกำหนดให้แต่งตั้ง Competent Authorities หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจรวบรวมข้อมูลของสถาบันการเงินเพื่อจัดส่งต่อกรมสรรพากรของสหรัฐฯ ต่อไป

มาถึงในส่วนนี้ หลายคนคงตั้งข้อสงสัยว่า เพราะเหตุใดผู้วางนโยบายภาษีอากรของประเทศสหรัฐฯ จึงบัญญัติกฎหมายภาษีอากรที่มีลักษณะคล้ายกับเป็นการก้าวล่วงในเขตอำนาจอธิปไตยของประเทศอื่น ในเบื้องต้นอาจอธิบายได้ว่าอาจเป็นเพราะแนวคิดและหลักการในการจัดเก็บภาษีของประเทศสหรัฐฯ ดำเนินไปตามหลักแหล่งเงินได้ทั่วโลก (Worldwide Income Basis) เงินได้ที่ได้รับทั้งในและนอกประเทศ

โดยไม่คำนึงว่าบุคคลนั้นจะมีถิ่นที่อยู่ในประเทศสหรัฐฯ หรือไม่ ประกอบกับความเป็นจริง นักลงทุนชาวสหรัฐฯ มักเป็นกลุ่มนักลงทุนรายใหญ่ที่มีศักยภาพและแนวโน้มในการลงทุนในต่างประเทศ จึงส่งผลให้ที่ผ่านมา ประเทศสหรัฐฯ เสียรายได้จากการไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้ตามเป้าหมาย เนื่องจากการเก็บภาษีจากผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกรรมระหว่างประเทศมักไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้นกฎหมาย FATCA จึงเป็นเครื่องมือในทางภาษีรูปแบบใหม่ที่ประเทศสหรัฐฯ ได้สร้างขึ้นเพื่อมุ่งหวังในการเพิ่มอัตราการจัดเก็บภาษีอากรจากบุคคลสหรัฐฯ ที่ดำเนินธุรกรรมระหว่างประเทศ ซึ่งบุคคลเหล่านั้นอาจกระทำการเลี่ยงภาษีโดยวิธีการวางแผนภาษีเพื่อผลประโยชน์เชิงธุรกิจ

ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ
และการดำเนินการตาม FATCA^{*}

ตามที่รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (ซึ่งต่อจากนี้ จะเรียกว่ารัฐบาลของแต่ละประเทศว่า "คู่สัญญา" และเรียกรัฐบาลของทั้งสองประเทศว่า "คู่สัญญา ทั้งสองฝ่าย") มีความประสงค์ที่จะทำความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศโดยการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านภาษีอากรผ่านระบบปฏิบัติการแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติ ที่มีประสิทธิผล

ตามที่ข้อ 28 ของอนุสัญญาระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศ สหรัฐอเมริกาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษี เก็บจากเงินได้ที่ได้จัดทำขึ้น ณ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2539 (ซึ่งต่อจากนี้จะเรียกว่า "อนุสัญญา") ให้อำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ทางด้านภาษี รวมถึงการแลกเปลี่ยน โดยอัตโนมัติ

ตามที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการตรากฎหมายที่รู้จักกันโดยทั่วไปในชื่อกฎหมายว่าด้วยการ กำหนดให้บัญชีต่างชาติต้องปฏิบัติตามหลักการว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ ทางภาษีอากร (FATCA) ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ในการรายงานข้อมูลเกี่ยวกับบัญชี บางประเภทให้ สถาบันการเงินถือปฏิบัติ

ตามที่รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยสนับสนุนวัตถุประสงค์ของกฎหมาย FATCA เพื่อพัฒนา ระบบการจัดเก็บภาษีอากร

ตามที่กฎหมาย FATCA ส่งผลให้เกิดประเด็นต่างๆ ขึ้น ซึ่งรวมถึงกรณีที่สถาบันการเงินไทย อาจไม่สามารถดำเนินการตามที่กฎหมาย FATCA กำหนดได้ เนื่องจากเป็นการดำเนินการที่ขัดกับ ข้อกฎหมายภายในประเทศไทย

ตามที่รัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกามีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีบางประเภทของผู้มี ถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยที่อยู่ในการเก็บรักษาของสถาบันการเงินสหรัฐ รัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ทำความผูกพันในการแลกเปลี่ยนข้อมูลดังกล่าวกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และมีความประสงค์ ที่จะได้รับข้อมูลในระดับเดียวกัน โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องมีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลและ ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

* ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

ตามที่การจัดทำความตกลงในระดับรัฐบาลเพื่อการดำเนินการตาม FATCA จะช่วยแก้ไขข้อติดขัดทางกฎหมายและลดภาระในการดำเนินการที่จะเกิดขึ้นกับสถาบันการเงินไทย

ตามที่คู่สัญญาที่มีความประสงค์ที่จะทำความตกลงเพื่อความร่วมมือด้านภาษีอากรระหว่างประเทศและจัดให้มีการดำเนินการตาม FATCA โดยจัดให้มีการรายงานข้อมูลภายในประเทศและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันผ่านระบบปฏิบัติการอัตโนมัติซึ่งเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับอนุสัญญา ทั้งนี้ การรักษาข้อมูลที่ไม่พึงเปิดเผยและการป้องกันอื่นๆ จะเป็นไปตามที่กำหนดในอนุสัญญาซึ่งรวมถึงการจำกัดการใช้ข้อมูลที่ได้จากการแลกเปลี่ยนภายใต้อนุสัญญาดังกล่าวด้วย

ด้วยเหตุประการข้างต้น คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจึงได้ตกลงกัน ดังต่อไปนี้

ข้อ 1

คำจำกัดความ

1. เพื่อวัตถุประสงค์แห่งความตกลงนี้และเอกสารแนบท้ายความตกลง (ซึ่งต่อจากนี้จะเรียกว่า "ความตกลง") คำศัพท์ต่อไปนี้จะมีความหมายตามที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้
 - ก) คำว่า "สหรัฐ" หมายถึง ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งรวมถึงมลรัฐต่างๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ไม่รวมถึงดินแดนของประเทศสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้ การอ้างอิงถึง "มลรัฐ" ของประเทศสหรัฐอเมริกาให้รวมถึง District of Columbia ด้วย
 - ข) คำว่า "ดินแดนของสหรัฐ" หมายถึง อเมริกันซามัว เครือรัฐหมู่เกาะนอร์ธริธินมาเรียนา กวม เครือรัฐเปอโตริโก หรือหมู่เกาะเวอร์จินของสหรัฐ
 - ค) คำว่า "IRS" หมายถึง สรรพากรของสหรัฐ
 - ง) คำว่า "ประเทศไทย" หมายถึง ราชอาณาจักรไทย
 - จ) คำว่า "ประเทศคู่สัญญาอื่น" หมายถึง ประเทศที่ทำความตกลงกับสหรัฐ ในการสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมาย FATCA ให้มีผลใช้บังคับ โดย IRS จะต้องตีพิมพ์รายชื่อประเทศคู่สัญญาอื่นทั้งหมด

- จ) คำว่า "เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ" หมายถึง
- (1) ในกรณีของสหรัฐ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังหรือผู้แทน และ
 - (2) ในกรณีของประเทศไทย หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง หรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจ
- ข) คำว่า "สถาบันการเงิน" หมายถึง สถาบันผู้รับฝากหลักทรัพย์ สถาบันที่รับฝากเงิน นิติบุคคลที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการลงทุน หรือบริษัทประกันที่กำหนด
- ค) คำว่า "สถาบันผู้รับฝากหลักทรัพย์" หมายถึง นิติบุคคลใดๆ ที่ประกอบธุรกิจหลัก เป็นการถือสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อผู้อื่น ทั้งนี้ ให้ถือว่านิติบุคคลที่มีการประกอบธุรกิจหลักเป็นการถือสินทรัพย์ทางการเงินเพื่อผู้อื่น หมายถึงนิติบุคคลที่มียอดรวมเงินได้ที่มาจากการถือสินทรัพย์ทางการเงินและการให้บริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เท่ากับ หรือมากกว่าร้อยละ 20 ในช่วงระยะเวลา ดังต่อไปนี้ (1) 3 ปีปฏิทินที่สิ้นสุดในวันที่ 31 ธันวาคม (หรือวันสิ้นสุดอื่นใดในกรณีรอบบัญชีไม่เป็นไปตามปีปฏิทิน) ก่อนหน้าที่จะมีการตีความตามนี้ หรือ (2) ระยะเวลาที่นิติบุคคลดังกล่าวได้มีการจัดตั้งขึ้น ทั้งนี้ แล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า
- ด) "สถาบันที่รับฝากเงิน" หมายถึง สถาบันที่รับฝากเงินเป็นธุรกรรมปกติในลักษณะของ ธุรกิจการธนาคารหรือธุรกิจอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน
- ฉ) "หน่วยที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการลงทุน" หมายถึง หน่วยที่ประกอบธุรกิจ (หรือหน่วยที่อยู่ภายใต้การบริหารจัดการโดยนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจ) ในการทำธุรกรรม หรือดำเนินการ เพื่อหรือแทนลูกค้าในธุรกรรมใดธุรกรรมหนึ่ง หรือมากกว่า ดังต่อไปนี้
- (1) การซื้อขายตราสารทางการเงินใดๆ (เชื่อก ธนบัตร บัตรเงินฝาก ตราสารอนุพันธ์ เป็นต้น) การปริวรรตเงินตราต่างประเทศ การซื้อขายเครื่องมือทางการเงิน เกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยและดัชนีประเภทต่างๆ การซื้อขายหลักทรัพย์ที่เปลี่ยนมือได้ หรือการซื้อขายสินค้าโภคภัณฑ์ล่วงหน้า
 - (2) การบริหารจัดการพอร์ตการลงทุนแบบรายบุคคลหรือแบบรวมกลุ่ม หรือ
 - (3) การลงทุน การบริหารจัดการ การบริหารกองทุน หรือการบริหารเงิน แทนบุคคลอื่น

ทั้งนี้ การตีความคำจำกัดความตามอนุวรรค 1(ญ) นี้ จะต้องตีความในลักษณะที่สอดคล้องกับคำจำกัดความของ "สถาบันการเงิน" ในข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงินเกี่ยวกับการฟอกเงิน หรือ Financial Action Task Force (FATF)

- ฎ) "บริษัทประกันที่กำหนด" หมายถึง นิติบุคคลที่เป็นบริษัทประกัน (หรือบริษัทโฮลดิ้งของบริษัทประกัน) ที่ออกกรมธรรม์หรือมีภาระที่ต้องชำระเงินตามกรมธรรม์ประกันที่มีมูลค่าเงินสดหรือกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบเงินรายปี
- ฏ) "สถาบันการเงินไทย" หมายถึง (1) สถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายไทย แต่ไม่รวมถึงสาขาของสถาบันการเงินไทยที่ตั้งอยู่ภายนอกประเทศไทย และ (2) สาขาของสถาบันการเงินที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายไทย แต่สาขาดังกล่าวตั้งอยู่ในประเทศไทย
- ฐ) "สถาบันการเงินของประเทศคู่สัญญาอื่น" หมายถึง (1) สถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นในประเทศคู่สัญญาอื่น แต่ไม่รวมถึงสาขาของสถาบันการเงินดังกล่าวที่ตั้งอยู่ภายนอกประเทศคู่สัญญาอื่น และ (2) สาขาของสถาบันการเงินที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นในประเทศคู่สัญญาอื่นแต่สาขาดังกล่าวตั้งอยู่ในประเทศคู่สัญญาอื่น
- ฑ) "สถาบันการเงินที่ต้องรายงาน" หมายถึง สถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงาน หรือสถาบันการเงินสหรัฐที่ต้องรายงานตามแต่บริบทจะกำหนด
- ฒ) "สถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงาน" หมายถึง สถาบันการเงินไทยที่ไม่ใช่สถาบันการเงินไทยที่ไม่ต้องรายงาน
- ณ) "สถาบันการเงินสหรัฐที่ต้องรายงาน" หมายถึง (1) สถาบันการเงินที่มีถิ่นที่อยู่ในสหรัฐแต่ไม่รวมถึงสาขาของสถาบันการเงินดังกล่าวที่มีสถานที่ตั้งอยู่ภายนอกสหรัฐ และ (2) สาขาของสถาบันการเงินที่ไม่ได้มีถิ่นที่อยู่ในสหรัฐแต่สาขาดังกล่าวมีสถานที่ตั้งอยู่ในสหรัฐ ทั้งนี้ สถาบันการเงินหรือสาขาดังกล่าวจะต้องมีอำนาจควบคุม รับ หรือดูแลรักษาเงินได้ที่ถือเป็นข้อมูลที่ต้องรายงานตามข้อ 2 อนุวรรค (2)(ข) ของความตกลงนี้
- ด) "สถาบันการเงินไทยที่ไม่ต้องรายงาน" หมายถึง สถาบันการเงินไทยหรือนิติบุคคลอื่นที่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยที่ถือเป็นสถาบันการเงินไทยที่ไม่ต้องรายงานตามที่กำหนดในเอกสารแนบท้ายความตกลง 2 ของความตกลงนี้ หรือถือว่ามีคุณสมบัติเป็น

สถาบันการเงินที่ถือว่าปฏิบัติตาม FATCA แล้ว หรือเจ้าของผลประโยชน์ที่ได้รับการยกเว้น ตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงการคลังสหรัฐ

- ด) "สถาบันการเงินที่ไม่เข้าร่วม" หมายถึง สถาบันการเงินต่างชาติที่ไม่ได้เข้าร่วม ตามที่ได้มีการนิยามไว้ในหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงการคลังสหรัฐ แต่ไม่รวมถึงสถาบันการเงินไทยหรือสถาบันการเงินของประเทศคู่สัญญาอื่นที่ไม่ใช่สถาบันการเงินที่ถือว่าเป็นสถาบันการเงินที่ไม่เข้าร่วมตามที่กำหนดในข้อ 5 อนุวรรค 2(ข) ของความตกลงนี้ หรือในบทบัญญัติที่ตรงกันของความตกลงระหว่างสหรัฐและประเทศคู่สัญญาอื่น
- ด) "บัญชีทางการเงิน" หมายถึง บัญชีที่อยู่ภายใต้การเก็บรักษาของสถาบันการเงิน ซึ่งรวมถึง
- (1) ในกรณีของนิติบุคคลที่เป็นสถาบันการเงินอันเนื่องมาจากการเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการลงทุน ผลประโยชน์จากส่วนทุนหรือส่วนหนี้ในสถาบันการเงินนั้น (นอกเหนือจากผลประโยชน์ที่ตามมาปกติจะมีการซื้อขายแลกเปลี่ยนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีการจัดตั้ง)
 - (2) ในกรณีของสถาบันการเงินที่ไม่อยู่ในนิยามตามอนุวรรค 1(ด)(1) ของข้อ 1 นี้ ผลประโยชน์ที่เกิดจากส่วนทุนหรือส่วนหนี้ในสถาบันการเงินนั้น (นอกเหนือจากผลประโยชน์ที่มีการซื้อขายเป็นปกติในตลาดหลักทรัพย์ที่มีการจัดตั้ง) ถ้า (ก) มูลค่าของผลประโยชน์จากส่วนหนี้หรือทุนถูกกำหนด โดยทางตรงหรือทางอ้อม โดยการอ้างอิงถึงสินทรัพย์ซึ่งนำไปสู่การจ่ายเงินจากแหล่งเงินได้ในสหรัฐที่ต้องมีการหักภาษี และ (ข) ลักษณะของผลประโยชน์ดังกล่าวเกิดจากความตั้งใจที่จะหลีกเลี่ยงการรายงานตามที่กำหนดไว้ในความตกลงนี้ และ
 - (3) กรรมธรรม์ประกันภัยมูลค่าเงินสดและกรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบเงินรายปีที่ออกหรือดูแลรักษาโดยสถาบันการเงิน นอกเหนือจากประกันแบบบำนาญแบบที่มีการจ่ายเงินทันทีที่ไม่สามารถเปลี่ยนมือได้และไม่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ซึ่งออกให้กับบุคคลธรรมดาและเป็นการจ่ายในรูปแบบของบำนาญหรือผลประโยชน์ที่จ่ายอันเนื่องมาจากความพิการซึ่งถือว่าเป็นบัญชีที่ได้รับการยกเว้นตามนิยามของคำว่าบัญชีทางการเงินในเอกสารแนบท้ายความตกลง 2

และต่อไปนี้ให้ถือว่า นิยามของคำว่า "บัญชีทางการเงิน" ไม่รวมถึงบัญชีอื่นใดที่ไม่อยู่ในคำจำกัดความของคำว่าบัญชีเงินฝากตามเอกสารแนบท้ายความตกลง 2 ตามวัตถุประสงค์ของความตกลงนี้ ผลประโยชน์ที่ "มีการซื้อขายเป็นปกติ" ถ้ามีปริมาณการซื้อขายผลประโยชน์ดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญและต่อเนื่อง และ "ตลาดหลักทรัพย์ที่มีการจัดตั้ง" หมายถึง การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ที่ได้รับความเห็นชอบและถูกกำกับดูแลโดยหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ที่ตลาดหลักทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และมีมูลค่าการซื้อขายประจำปีที่มีนัยสำคัญ เพื่อวัตถุประสงค์ตามอนุวรรค 1(ก) ผลประโยชน์ในสถาบันการเงินที่ไม่ได้ "มีการซื้อขายเป็นปกติ" จะถือว่าเป็นบัญชีทางการเงิน ถ้าผู้ถือผลประโยชน์ดังกล่าว (นอกเหนือจากสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่ในฐานะตัวกลางทางการเงิน) ลงทะเบียนในสถาบันการเงินนั้น ความตามข้างต้นจะไม่นำมาใช้กับผลประโยชน์ ที่ได้มีการลงทะเบียนครั้งแรกกับสถาบันการเงินก่อนวันที่ 1 กรกฎาคม 2557 และในกรณีที่ผลประโยชน์ได้ลงทะเบียนครั้งแรกกับสถาบันการเงินในวันที่ 1 กรกฎาคม 2557 หรือหลังจากนั้น สถาบันการเงินจะไม่ต้องนำความตามข้างต้นมาใช้บังคับจนกว่าจะถึงวันที่ 1 มกราคม 2559

- ท) "บัญชีเงินฝาก" รวมถึงบัญชีทางพาณิชย์ บัญชีเช็ค บัญชีออมทรัพย์ บัญชีที่มีกำหนดระยะเวลาในการฝาก หรือบัญชีเงินฝากของสถาบันการเงินประเภท Thrift หรือบัญชีที่มีหลักฐานเป็นบัตรเงินฝาก บัตรเงินฝากของสถาบันการเงินประเภท Thrift เอกสารรับรองการลงทุน ตราสารหนี้ หรือตราสารอื่นที่มีลักษณะเดียวกันที่เก็บรักษาโดยสถาบันการเงินตามธุรกรรมทั่วไปที่ธนาคารหรือธุรกิจมีลักษณะเดียวกันดำเนินการ บัญชีเงินฝากยังรวมถึงยอดเงินที่บริษัทประกันถืออยู่ตามสัญญาประกันการลงทุนหรือสัญญาในลักษณะเดียวกันที่จ่ายหรือหักผลประโยชน์จากสัญญานั้น
- ธ) "บัญชีดูแลหลักทรัพย์" หมายถึง บัญชี (นอกเหนือจากกรรมธรรม์ประกันภัยหรือกรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบเงินรายปี) เพื่อผลประโยชน์ของบุคคลอื่นที่ถือตราสารทางการเงินหรือกรรมธรรม์ที่ถือในลักษณะเพื่อการลงทุน (ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะหุ้นหรือหุ้นของนิติบุคคลทางธุรกิจ ตัวเงิน พันธบัตร หุ้นกู้หรือตราสารหนี้อื่น ธุรกรรมเกี่ยวกับเงินตราหรือสินค้าโภคภัณฑ์ สัญญาเครดิตอนุพันธ์ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า ที่อ้างอิงดัชนีที่ไม่ใช่ดัชนีทางการเงิน สัญญาต้องบันทึกลงเงินต้นที่กำหนดเป็นฐานกรรมธรรม์ประกันภัยหรือกรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบเงินรายปี และตราสารสิทธิแบบออปชั่นหรือตราสารอนุพันธ์)
- น) "ผลประโยชน์จากส่วนทุน" หมายถึง ผลประโยชน์ที่เกิดจากทุนหรือกำไรในกรณีการเข้าเป็นหุ้นส่วนในสถาบันการเงิน ในกรณีของทรัสต์ที่เป็นสถาบันการเงิน ผลประโยชน์จากส่วนทุนที่ถือโดยผู้ก่อตั้งทรัสต์หรือผู้รับผลประโยชน์จากกองทรัสต์ไม่ว่าทั้งหมดหรือ

เพียงบางส่วน หรือบุคคลธรรมดาผู้มีอำนาจเด็ดขาดในการควบคุมทรัพย์สิน บุคคลสหรัฐ ที่กำหนดจะถือว่าเป็นผู้รับผลประโยชน์ในกองทรัสต์ที่ไม่ใช่สัญชาติสหรัฐถ้าบุคคลสหรัฐ ที่กำหนดดังกล่าวมีสิทธิที่จะได้รับการจัดสรรผลประโยชน์ตามที่กำหนดไม่ว่าโดย ทางตรงหรือทางอ้อม (อาทิ การรับผลประโยชน์ผ่านผู้รับมอบอำนาจ) หรืออาจได้รับการ จัดสรรผลประโยชน์แบบที่กำหนดเอาได้จากทรัสต์นั้น

- บ) "กรรมธรรม์ประกัน" หมายถึง กรรมธรรม์ (อื่นใดนอกเหนือจากกรรมธรรม์ประกันชีวิต (แบบเงินรายปี) ซึ่งผู้รับประกันตกลงที่จะจ่ายเงินเมื่อมีเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดเดาได้ เกิดขึ้นซึ่งเกี่ยวข้องกับการตาย ความพิการ อุบัติเหตุ ความรับผิดชอบหรือภัยที่เกิดขึ้นกับ ทรัพย์สิน
- ป) "กรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบเงินรายปี" หมายถึง กรรมธรรม์ที่ผู้ออกกรรมธรรม์ตกลง ที่จะจ่ายเงินเป็นงวดๆ ตามระยะเวลาที่กำหนดเต็มจำนวนหรือบางส่วนอันเนื่องมาจาก การคาดคะเนการมีชีวิตอยู่ของบุคคลธรรมดาหนึ่งคนหรือมากกว่า คำจำกัดความนี้ รวมถึงกรรมธรรม์ที่ถือว่าเป็นกรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบเงินรายปี หลักเกณฑ์ หรือ แนวทางการปฏิบัติของเขตอำนาจซึ่งกรรมธรรม์ได้ทำขึ้น และผู้ออกกรรมธรรม์ตกลงที่จะ จ่ายเงินในปีที่เงื่อนไขของกรรมธรรม์กำหนด
- ผ) "กรรมธรรม์ประกันวินาศภัยมูลค่าเงินสด" หมายถึง กรรมธรรม์ประกันภัย (อื่นใด นอกเหนือจากกรรมธรรม์การรับประกันภัยต่อระหว่างบริษัทประกัน 2 บริษัท) ที่มีมูลค่า เป็นเงินสดมากกว่า 50,000 ดอลลาร์สหรัฐ
- ฝ) "มูลค่าเงินสด" หมายถึง จำนวนเงินที่เกินกว่า (1) จำนวนเงินที่ผู้ถือกรรมธรรม์มีสิทธิ ได้รับจากการไถ่ถอนหรือบอกเลิกกรรมธรรม์ (โดยไม่มีการหักค่าไถ่ถอนหรือเงินกู้ตาม กรรมธรรม์) และ (2) จำนวนเงินที่ผู้ถือกรรมธรรม์สามารถยืมภายใต้หรือตามที่กำหนดใน กรรมธรรม์ และต่อไปนี้ให้ถือว่า นิยามของคำว่า "มูลค่าเงินสด" นี้ไม่รวมถึงจำนวนเงิน ที่สามารถจ่ายได้ตามกรรมธรรม์ประกันภัยในกรณีที่
- (1) ผลประโยชน์จากการที่บุคคลได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย หรือผลประโยชน์อื่น ที่มีการจ่ายเงินชดเชยจากความสูญเสียในเชิงเศรษฐกิจจากการเกิดขึ้นของ เหตุการณ์ที่มีการทำประกันไว้
 - (2) เงินที่จ่ายคืนให้กับผู้ถือกรรมธรรม์ของเงินเบี้ยประกันที่ได้จ่ายไปตามกรรมธรรม์ ประกันภัย (นอกเหนือจากการจ่ายตามกรรมธรรม์ประกันชีวิต) จากการบอกเลิก

หรือการสิ้นสุดของสัญญา เหตุของความเสียหายลดลงในระยะเวลาที่กรมธรรม์ ประกันภัยยังมีผลบังคับอยู่ หรือเกิดจากการคำนวณค่าเบี้ยประกันใหม่ เนื่องจากการปรับปรุงข้อมูลให้ถูกต้องหรือเหตุในลักษณะเดียวกัน หรือ

(3) การจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือกรมธรรม์ตามการจัดจำหน่ายกรมธรรม์กลุ่ม

- พ) "บัญชีที่ต้องรายงาน" หมายถึง บัญชีของบุคคลสหรัฐหรือบัญชีไทยที่ต้องรายงาน ตามแต่บริบทจะกำหนด
- ข) "บัญชีไทยที่ต้องรายงาน" หมายถึง บัญชีทางการเงินที่เก็บรักษาโดยสถาบันการเงิน สหรัฐที่ต้องรายงาน ถ้า (1) ในกรณีของบัญชีเงินฝาก ถ้าบัญชีที่ถือโดยบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ใน ประเทศไทยและมีดอกเบี้ยจ่ายเข้าบัญชีดังกล่าวจำนวนเกินกว่า 10 เหรียญดอลลาร์ สหรัฐในปีปฏิทินใด หรือ (2) ในกรณีที่บัญชีทางการเงินอื่นใดนอกเหนือจากบัญชี เงินฝาก บัญชีที่ถือโดยบุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งรวมถึงนิติบุคคลใดที่มี หลักฐานว่ามีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยในทางภาษี หรือในกรณีที่แหล่งเงินได้สหรัฐที่มีการจ่ายหรือโอนเข้าบัญชี ซึ่งถูกกำหนดให้ต้องรายงานตามบทที่ 3 ของหัวข้อย่อย A หรือบทที่ 61 ของหัวข้อย่อย F ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ
- ค) "บัญชีสหรัฐที่ต้องรายงาน" หมายถึง บัญชีทางการเงินที่เก็บรักษาโดยสถาบัน การเงินไทยที่ต้องรายงานและเป็นบัญชีสหรัฐที่ถือโดยบุคคลสหรัฐที่กำหนดหนึ่งหรือ หลายคน หรือโดยนิติบุคคลที่ไม่มีสัญชาติสหรัฐที่มีบุคคลผู้มีอำนาจควบคุมหนึ่งหรือ หลายคนเป็นบุคคลสัญชาติสหรัฐที่กำหนด และต่อไปนี้ให้ถือว่า บัญชีที่อาจถือว่า ไม่เป็นบัญชีสหรัฐที่ต้องรายงานได้จะต้องไม่เป็นบัญชีสหรัฐที่ต้องรายงานภายหลังจาก ที่มีการยื่นกระบวนการทำการตรวจสอบข้อมูลของลูกค้า (due diligence) ตามที่ กำหนดไว้ในเอกสารแนบท้ายความตกลง 1
- ง) "ผู้ถือบัญชี" หมายถึง บุคคลที่อยู่ในรายชื่อหรือมีการระบุตัวตนว่าเป็นผู้ถือบัญชี ทางการเงินที่ดูแลรักษาโดยสถาบันการเงิน บุคคลนอกเหนือจากสถาบันการเงินที่ถือ บัญชีทางการเงินเพื่อประโยชน์หรือถือบัญชีเพื่อบุคคลอื่นในฐานะตัวแทน ผู้ดูแลรักษา หลักทรัพย์ ผู้รับมอบอำนาจผู้ลงนามในสัญญา ที่ปรึกษาการลงทุน ตัวกลางทางการเงิน จะไม่ถือว่าเป็นผู้ถือบัญชีตามความตกลงนี้ และบุคคลนอกเหนือที่กล่าวมาจะถือว่าเป็นผู้ถือบัญชี เพื่อการนี้ "สถาบันการเงิน" ไม่รวมถึงสถาบันการเงินที่จัดตั้งหรือ ดำเนินการอยู่ในดินแดนของสหรัฐ ในกรณีของกรมธรรม์ประกันภัยที่มีมูลค่าเงินสดหรือ กรมธรรม์ประกันชีวิตแบบเงินรายปี ผู้ถือบัญชีหมายถึงบุคคลใดที่มีสิทธิในการเข้าถึง มูลค่าเงินสดหรือสามารถเปลี่ยนผู้รับประโยชน์ตามกรมธรรม์ ถ้าไม่มีบุคคลใด

ที่สามารถเข้าถึงมูลค่าเงินสดหรือสามารถเปลี่ยนผู้รับผลประโยชน์ ผู้ถือบัญชี หมายถึงบุคคลใดที่มีชื่อในฐานะเป็นผู้ถือกรรมกรรมและบุคคลใดผู้มีสิทธิโดยชอบธรรม ในเงินที่จ่ายตามข้อกำหนดของกรรมกรรม เมื่อกรรมกรรมประกันภัยที่มีมูลค่าเงินสดหรือ กรรมกรรมประกันชีวิตแบบเงินรายปีครบกำหนด บุคคลแต่ละคนที่มีสิทธิที่จะได้รับเงิน ค่าประกันตามกรรมกรรมจะถือเป็นผู้ถือบัญชี

ย) "บุคคลสหรัฐ" หมายถึง บุคคลผู้มีสัญชาติสหรัฐหรือบุคคลธรรมดาผู้มีถิ่นที่อยู่ในสหรัฐ ห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นในสหรัฐหรือจัดตั้งภายใต้กฎหมายของสหรัฐหรือ รัฐใดของสหรัฐ ทรัสต์จะถือเป็นบุคคลสหรัฐถ้า (1) ศาลในสหรัฐมีอำนาจภายใต้ กฎหมายในการบังคับตามคำสั่งศาลหรือตัดสินในประเด็นต่างๆที่เป็นสาระสำคัญ เกี่ยวกับการบริหารจัดการของทรัสต์ และ (2) บุคคลสัญชาติสหรัฐหนึ่งหรือหลายคนที่มี อำนาจในการควบคุมการตัดสินใจเรื่องสำคัญต่างๆ ในทรัสต์ หรือทรัพย์สินของผู้ตายซึ่งเป็น บุคคลสหรัฐหรือผู้มีถิ่นที่อยู่ในสหรัฐ อนุวรรค 1(ย) นี้จะต้องตีความตามประมวล รัชฎากรสหรัฐ

จ) "บุคคลสหรัฐที่กำหนด" หมายถึง บุคคลสหรัฐ นอกเหนือจาก (1) บริษัทที่หุ้นมี การซื้อขายโดยปกติในตลาดหลักทรัพย์ที่มีการจัดตั้งหนึ่งหรือหลายแห่ง (2) บริษัทใด ที่สมาชิกในกลุ่มเครือบริษัทเดียวกันอยู่ภายใต้คำจำกัดความตามมาตรา 1471(e)(2) ของประมวลรัชฎากรสหรัฐ ในฐานะบริษัทที่กำหนดไว้ในข้อ (1) (3) รัฐบาลของสหรัฐ หรือหน่วยงานที่รัฐหรือส่วนราชการเป็นเจ้าของทั้งหมด (4) รัฐใดของสหรัฐ หรือดินแดน ของสหรัฐหรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหรือดินแดนของสหรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือส่วนราชการของหน่วยงานรัฐทุกลำดับลงไป หรือหน่วยงานใดที่รัฐหรือส่วนงาน ข้างต้นหนึ่งหรือมากกว่าเป็นเจ้าของทั้งหมด (5) นิติบุคคลใดที่ได้รับการยกเว้นภาษีตาม มาตรา 501(a) ของประมวลรัชฎากรสหรัฐหรือแผนการเกษียณอายุของบุคคลธรรมดา ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 7701(a)(37) ของประมวลรัชฎากรสหรัฐ (6) ธนาคารตาม นิยามในมาตรา 581 ของประมวลรัชฎากรสหรัฐ (7) กองทรัสต์ทั่วไปตามนิยามที่กำหนด ไว้ในมาตรา 556 ของประมวลรัชฎากรสหรัฐ (8) บริษัทจัดการลงทุนภายใต้การกำกับ ดูแลตามนิยามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 851 ของประมวลรัชฎากรสหรัฐ หรือนิติบุคคล ใดๆ ที่ได้จดทะเบียนกับคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของสหรัฐ ภายใต้หลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการลงทุนของนิติบุคคล ค.ศ. 1940 (ตามมาตรา 15 U.S.C. 80a-64) (9) กองทรัสต์ทั่วไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 584(a) ของประมวล รัชฎากรสหรัฐ (10) ทรัสต์ใดที่ได้รับการยกเว้นภาษีตามมาตรา 664(c) ของประมวลรัชฎากร สหรัฐ หรือที่กำหนดไว้ในมาตรา 4947(a)(1) ของประมวลรัชฎากรสหรัฐ (11) ตัวแทน ขายหลักทรัพย์โภคภัณฑ์หรือตราสารอนุพันธ์ทางการเงิน (ซึ่งรวมถึงสัญญาต้องบันทึกลง เงินต้นที่กำหนดเป็นฐานสัญญาซื้อขายล่วงหน้า สัญญาซื้อขายล่วงหน้าแบบ forwards

และตราสารสิทธิ) ที่ได้จดทะเบียนเป็นนายหน้าตามกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาหรือรัฐอื่น หรือ (12) นายหน้าตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 6045(c) ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ (13) ทรัสต์ที่ได้รับการยกเว้นภาษีตามแผนที่กำหนดในมาตรา 403 (b) หรือมาตรา 457(g) ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ

- ล) "นิติบุคคล" หมายถึง บุคคลตามกฎหมายหรือการจัดตั้งตามกฎหมาย อาทิ ทรัสต์
- ว) "นิติบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคลสหรัฐ" หมายถึง นิติบุคคลที่ไม่ใช่บุคคลสหรัฐ
- ค) "การจ่ายเงินจากแหล่งเงินได้ของสหรัฐที่ต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่าย" หมายถึง การจ่ายเงินใดที่เป็นดอกเบี้ย (ซึ่งรวมถึงการลดราคาตามหน้าตัว) เงินปันผล ค่าเช่า รายได้ เงินเดือน เบี้ยประกัน บำนาญจากกรมธรรม์ประกันชีวิต เงินชดเชย เงินทดแทน รายได้ และเงินได้ที่มีการจ่ายระบุจำนวนหรือแล้วแต่เป็นรายปีหรือตามช่วงระยะเวลาอื่นใด กำไร เงินได้ ถ้าการจ่ายเงินดังกล่าวมาจากแหล่งเงินในสหรัฐ และต่อไปนี้ให้ถือว่าการจ่ายเงินจากแหล่งเงินได้ของสหรัฐที่ต้องถูกหักภาษีไม่รวมถึงการจ่ายเงินใดที่ไม่ถือว่าเป็นการจ่ายเงินที่ต้องถูกหักภาษีตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังสหรัฐ
- ช) นิติบุคคลที่เป็น "นิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง" กับนิติบุคคลอื่นถ้านิติบุคคลหนึ่งใดมีอำนาจควบคุมอีกนิติบุคคลหนึ่ง หรือนิติบุคคลสองแห่งที่อยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันเพื่อวัตถุประสงค์ตามข้อนี้ การควบคุมรวมถึงความเป็นเจ้าของทั้งทางตรงและทางอ้อมมากกว่าร้อยละ 50 ของอำนาจในการออกเสียงหรือมูลค่าของนิติบุคคลนั้น และต่อไปนี้ให้ถือว่าประเทศไทยอาจถือว่ามีนิติบุคคลไม่เป็นนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องกับนิติบุคคลอื่น ถ้านิติบุคคลทั้งสองแห่งนั้นไม่ได้เป็นสมาชิกของเครือบริษัทเดียวกันตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 1471(e)(2) ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ
- ส) "U.S. TIN" หมายถึง หมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษีให้กับรัฐบาลสหรัฐ
- ห) "ประเทศไทย TIN" หมายถึง หมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษีของไทย
- ฬ) "บุคคลผู้มีอำนาจควบคุม" หมายถึง บุคคลธรรมดาผู้ใช้อำนาจควบคุมนิติบุคคลในกรณีของทรัสต์ บุคคลผู้ควบคุมหมายถึงผู้จัดตั้ง ทรัสต์ ผู้พิทักษ์ (ถ้ามี) เจ้าของผลประโยชน์หรือเจ้าของผลประโยชน์ที่จำแนกตามประเภท และบุคคลธรรมดาผู้ใช้อำนาจเด็ดขาดในการควบคุมเหนือทรัสต์ และในกรณีของการจัดตั้งตามกฎหมาย ในลักษณะอื่นใดนอกเหนือจากทรัสต์ บุคคลผู้มีอำนาจควบคุมหมายถึงบุคคลที่อยู่ใน

ตำแหน่งที่เทียบเท่าหรือเหมือนกัน "บุคคลผู้มีอำนาจควบคุม" ต้องมีการตีความเป็นไป
ตามคำแนะนำของ FATF

2. คำอื่นใดที่ไม่ได้กำหนดนิยามในความตกลงนี้ ให้ถือว่ามีความหมายตามกฎหมาย ณ เวลาที่
คู่สัญญาตกลงให้ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ ยกเว้นบริบทได้กำหนดเป็นอย่างอื่นหรือเจ้าหน้าที่
ผู้มีอำนาจทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะให้ความหมายทั่วไป (และกฎหมายภายในประเทศได้ให้
อำนาจไว้) ณ เวลานั้นตามกฎหมายของคู่สัญญาที่ใช้บังคับกับความตกลงนี้ ความหมายอื่นใด
ที่กำหนดในกฎหมายภายในของคู่สัญญาที่ใช้บังคับให้ถือว่ามีความหมายที่กำหนด
ในกฎหมายอื่นใดของคู่สัญญานั้น

ข้อ 2

หน้าที่ในการได้มาและแลกเปลี่ยนข้อมูลของบัญชีที่ต้องรายงาน

1. อาศัยบทบัญญัติตามข้อ 3 ของความตกลงนี้ คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้ได้มาซึ่งข้อมูล
ตามที่ระบุไว้ในวรรคสองของข้อนี้เกี่ยวกับบัญชีที่ต้องรายงานทั้งหลาย และจะต้องแลกเปลี่ยน
ข้อมูลนี้เป็นประจำทุกปีกับคู่สัญญาอีกฝ่ายผ่านระบบพื้นฐานอัตโนมัติตามบทบัญญัติของข้อ 28
ของอนุสัญญา
2. ข้อมูลที่ต้องจัดให้ได้มาและแลกเปลี่ยนคือ
 - n) ในกรณีของประเทศไทย ข้อมูลบัญชีสหรัฐที่ต้องรายงานแต่ละบัญชีในสถาบันการเงินไทย
ที่ต้องรายงาน ได้แก่
 - (1) ชื่อ ที่อยู่ และ U.S. TIN ของบุคคลสหรัฐที่กำหนดแต่ละรายที่เป็นผู้ถือบัญชี
สหรัฐที่ต้องรายงาน และในกรณีของนิติบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคลสหรัฐ หลังจาก
ที่มีการดำเนินการตรวจสอบและวิเคราะห์สถานะตามกระบวนการที่กำหนดไว้
ในเอกสารแนบท้ายความตกลง 1 แล้ว พบว่านิติบุคคลดังกล่าวมีบุคคลผู้มี
อำนาจควบคุมหนึ่งหรือหลายคนเป็นบุคคลสหรัฐที่กำหนด ชื่อ ที่อยู่ และ U.S.
TIN (ถ้ามี) ของนิติบุคคลนั้นและบุคคลที่สหรัฐกำหนดแต่ละคน
 - (2) เลขบัญชี (หรือในกรณีที่ไม่มีเลขบัญชี สิ่งอื่นใดที่สามารถใช้แทนเลขบัญชีได้)
 - (3) ชื่อหรือเลขที่ระบุตัวตนของสถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานยอดดุลบัญชีหรือ
มูลค่า (ซึ่งรวมถึง ในกรณีที่เป็นการกระทำความผิดที่มีมูลค่าเงินสดหรือ
การกระทำความผิดที่ชีวิตแบบเงินรายปี มูลค่าคือมูลค่าเงินสดและมูลค่าการไถ่ถอน

กรรมธรรม) ณ วันสิ้นปีปฏิทินหรือระยะเวลาของการรายงานอื่นใดที่เหมาะสม หรือถ้าบัญชีถูกปิดในระหว่างปีจะต้องมีการหามูลค่าทันทีก่อนที่จะมีการปิดบัญชี

(4) ในกรณีที่เป็นบัญชีผู้ดูแลหลักทรัพย์

ก. ยอดรวมของดอกเบี้ยยอดรวมทั้งหมดของเงินปันผล และยอดรวมทั้งหมดของรายได้อื่นที่เกิดจากสินทรัพย์ที่อยู่ในบัญชี ในแต่ละการจ่ายหรือโอนเงินเข้าในบัญชี (หรือที่เกี่ยวข้องกับบัญชี) ระหว่างปีปฏิทินหรือระยะเวลาการรายงานอื่นที่เหมาะสม และ

ข. ยอดรวมสุทธิที่ต่อเนื่องจากการขายหรือการไถ่ถอนทรัพย์สินที่จ่ายหรือเงินที่โอนเข้าบัญชีระหว่างปีปฏิทินหรือระยะเวลาการรายงานอื่นที่เหมาะสม ซึ่งสถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานทำหน้าที่ในฐานะผู้ดูแลหลักทรัพย์ นายหน้า ผู้รับมอบอำนาจหรือการกระทำอื่นใดที่เป็นตัวแทนของผู้ถือบัญชี

(5) ในกรณีของบัญชีเงินฝาก ยอดรวมสุทธิของดอกเบี้ยที่จ่ายหรือโอนเงินเข้าบัญชี ระหว่างปีปฏิทินหรือระยะเวลาการรายงานอื่นที่เหมาะสม และ

(6) ในกรณีของบัญชีใดที่ไม่ได้กำหนดอยู่ในอนุวรรค 2(ก)(5) หรือ 2(ก)(6) ของข้อนี้ ยอดรวมสุทธิที่จ่ายหรือโอนเงินเข้าบัญชีของผู้ถือบัญชีนั้นระหว่างปีปฏิทินหรือระยะเวลาการรายงานอื่นที่เหมาะสม ซึ่งสถาบันการเงิน ที่ต้องรายงานเป็นผู้ที่ผูกพันตามสัญญาหรือเป็นลูกหนี้ ซึ่งรวมถึงยอดรวมของเงินไถ่ถอนที่จ่ายให้กับผู้ถือบัญชีระหว่างปีปฏิทินหรือระยะเวลาการรายงานอื่นที่เหมาะสม

ข) ในกรณีของสหรัฐ ข้อมูลบัญชีไทยที่ต้องรายงานแต่ละบัญชีของสถาบันการเงินสหรัฐ ที่ต้องรายงานแต่ละราย ได้แก่

(1) ชื่อ ที่อยู่และหมายเลข TIN ของ ประเทศไทย ของบุคคลใดที่เป็นบุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทยและเป็นผู้ถือบัญชีของบัญชีดังกล่าว

(2) เลขบัญชี (หรือในกรณีที่ไม่มีเลขบัญชี สิ่งอื่นใดที่สามารถให้แทนเลขบัญชีได้)

(3) ชื่อหรือเลขที่ระบุตัวตนของสถาบันการเงินสหรัฐที่ต้องรายงาน

- (4) ยอดรวมสุทธิของดอกเบี้ยที่จ่ายให้กับบัญชีเงินฝาก
- (5) ยอดรวมสุทธิของเงินปันผลที่มีแหล่งที่มาจกสหรัฐซึ่งจ่ายหรือโอนเข้าบัญชี และ
- (6) ยอดรวมสุทธิของแหล่งเงินได้อื่นของสหรัฐที่จ่ายหรือโอนเข้าบัญชี ซึ่งขยาย รวมถึงการรายงานตามบทที่ 3 ของหัวข้อย่อย A หรือบทที่ 61 ของหัวข้อย่อย F ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ

ข้อ 3

ระยะเวลาและวิธีการในการแลกเปลี่ยนข้อมูล

1. เพื่อวัตถุประสงค์ตามหน้าที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่กำหนดในข้อ 2 ของความตกลงนี้ จำนวน และลักษณะของการจ่ายเงินที่เกี่ยวกับบัญชีสหรัฐที่ต้องรายงานอาจกำหนดตามหลักการของกฎหมายภาษีของประเทศไทย และจำนวนและรูปแบบในการจ่ายเงินที่เกี่ยวกับบัญชีของไทย ที่ต้องรายงานอาจกำหนดตามหลักการของกฎหมายภาษีเงินได้ของรัฐบาลกลางของสหรัฐ
2. เพื่อวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในข้อ 2 ของความตกลงนี้ ข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนต้องระบุสกุลเงินตราตามแต่ละประเภทของยอดเงินที่กำหนด
3. ตามที่กำหนดไว้ในวรรคสองของข้อ 2 ของความตกลงนี้ ข้อมูลที่ต้องถูกจัดเก็บและแลกเปลี่ยน ในปี พ.ศ. 2557 และปีต่อๆ ไป จะยกเว้น
 - ก) ในกรณีของประเทศไทย
 - (1) ข้อมูลที่ต้องจัดให้ได้มาและแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดในปี พ.ศ. 2557 ได้แก่ ข้อมูลที่กำหนดไว้ในอนุวรรค 2(ก)(1) ถึง 2(ก)(4) ของข้อ 2 ของความตกลงนี้
 - (2) ข้อมูลที่ต้องจัดให้ได้มาและแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดในปี พ.ศ. 2558 ได้แก่ ข้อมูลที่กำหนดไว้ในย่อหน้าที่สองของ 2(ก)(1) ถึง 2(ก)(7) ของข้อ 2 ของความตกลงนี้ ยกเว้นยอดรวมที่ต่อเนื่องที่กำหนดไว้ในอนุวรรค 2(ก)(5)(ข) ของข้อ 2 ของความตกลงนี้ และ

- (3) ข้อมูลที่ต้องจัดให้ได้มาและแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดในปี พ.ศ. 2559 และปีต่อไป ได้แก่ ข้อมูลที่กำหนดไว้ในอนุวรรค 2(ก)(1) ถึง 2(ก)(7) ของข้อ 2 ของความตกลงนี้
- ข) ในกรณีของสหรัฐ ข้อมูลที่ต้องจัดให้ได้มาและแลกเปลี่ยนตามที่กำหนดในปี พ.ศ. 2557 และปีต่อไป ได้แก่ ข้อมูลทั้งหมดที่ระบุไว้ในอนุวรรค 2(ข) ของข้อ 2 ของความตกลงนี้
4. บัญชีที่ต้องรายงานแต่ละบัญชีที่ดูแลรักษาโดยสถาบันการเงินที่ต้องรายงานในวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2557 และตามวรรคสามของข้อ 6 ของความตกลงนี้ ซึ่งไม่เข้าข่ายยกเว้นตามวรรค 3 ของข้อนี้ คู่สัญญาไม่มีหน้าที่ต้องจัดให้ได้มาและไม่ต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลเลข TIN ของประเทศไทย หรือเลข TIN ของประเทศสหรัฐของบุคคลที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนด ถ้าหมายเลขประจำตัวผู้เสียภาษีไม่ได้ใช้ในการเก็บข้อมูลของสถาบันการเงินที่ต้องรายงาน ในกรณีดังกล่าว แต่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะต้องจัดให้ได้มาซึ่งข้อมูลวันเกิดของบุคคลที่เกี่ยวข้อง ถ้าสถาบันการเงินที่ต้องรายงานมีวันเกิดดังกล่าวอยู่ในการจัดเก็บข้อมูลของตนและจัดเก็บรวมเข้าเป็นข้อมูลที่จะต้องทำการแลกเปลี่ยน
5. ตามวรรค 3 และ 4 ของข้อนี้ ข้อมูลที่กำหนดในข้อ 2 ของความตกลงนี้จะต้องถูกแลกเปลี่ยนภายในระยะเวลา 9 เดือนนับจากวันสิ้นสุดปีปฏิทินที่ข้อมูลดังกล่าวเกี่ยวข้อง
6. เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจไทยและสหรัฐต้องเข้าทำความตกลงหรือมีการจัดการกระบวนการทำความตกลงที่กำหนดไว้ในข้อ 27 ของอนุสัญญา ซึ่งต้อง
- ก) กำหนดกระบวนการในการแลกเปลี่ยนข้อมูลอัตโนมัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในข้อ 2 ของความตกลงนี้
- ข) กำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการที่อาจจำเป็นเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามข้อ 5 ของความตกลงนี้ และ
- ค) กำหนดกระบวนการที่จำเป็นในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ต้องรายงานภายใต้อนุวรรค 1(ข) ของข้อ 4 ของความตกลงนี้
7. ข้อมูลที่ต้องมีการแลกเปลี่ยนทั้งหมดจะต้องอยู่ภายใต้การรักษาความลับและความคุ้มครองอื่นซึ่งกำหนดไว้ในอนุสัญญา ซึ่งรวมถึงบทบัญญัติที่จำกัดการใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการแลกเปลี่ยน
8. หลังจากที่มีความตกลงนี้มีผลใช้บังคับแล้ว เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอีกฝ่ายหนึ่งเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อประเทศคู่สัญญาของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจนั้น

ได้จัดทำ (ก) ระบบการป้องกันที่เหมาะสมเพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลที่ได้รับตามความตกลงนี้ จะถูกเก็บรักษาเป็นความลับและถูกใช้เพื่อประโยชน์ในทางภาษีเพียงอย่างเดียว และ (ข) โครงสร้างพื้นฐานสำหรับการแลกเปลี่ยนที่มีประสิทธิภาพตามที่ผูกพัน (ซึ่งรวมถึงการกำหนด กระบวนการเพื่อสร้างความมั่นใจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ตรงต่อเวลา ถูกต้องและเป็น ความลับ การติดต่อสื่อสารที่เชื่อถือได้และมีประสิทธิภาพ และแสดงให้เห็นถึงศักยภาพ ในการแก้ไขปัญหาและข้อกังวลอย่างทันที่ทั้งนี้ในการแลกเปลี่ยนและเมื่อมีการร้องขอข้อมูล รวมถึงการบริหารจัดการตามกำหนดไว้ในบทบัญญัติตามข้อ 5 ของความตกลงนี้) เจ้าหน้าที่ ผู้มีอำนาจทั้งสองฝ่ายจะต้องใช้ความพยายามด้วยความสุจริต ในการสร้างระบบการป้องกัน และโครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวในประเทศของตนให้เสร็จก่อนเดือนกันยายน 2558

9. หน้าที่ของคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายในการจัดให้ได้มาและแลกเปลี่ยนข้อมูลตามข้อ 2 ของความตกลงนี้ จะมีผลในวันหลังจากที่มีการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรตามที่กำหนดไว้ในวรรค 8 ของข้อนี้ และต่อไปนี้ ให้ถือว่าถ้าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจไทยพอใจว่าสหรัฐได้จัดให้มีระบบการป้องกันและ โครงสร้างพื้นฐานที่กำหนดในวรรค 8 ของข้อนี้แล้ว แต่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสหรัฐเห็นว่ายังมี ความจำเป็นที่จะต้องขยายระยะเวลาให้ประเทศไทยดำเนินการจัดทำระบบการป้องกันและ โครงสร้างดังกล่าว ภาระหน้าที่ของประเทศไทยในการจัดให้ได้มาและแลกเปลี่ยนข้อมูลตาม ที่กำหนดไว้ในข้อ 2 ของความตกลงนี้ ให้ถือว่ามีผลในวันหลังจากที่มีการแจ้งเป็นลายลักษณ์ อักษรโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจไทยต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสหรัฐตามที่กำหนดไว้ในวรรค 8 ของ ข้อนี้
10. ความตกลงนี้ย่อมสิ้นสุดในเวลา 12 เดือนหลังจากวันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ ถ้าข้อ 2 ของ ความตกลงนี้ไม่มีการดำเนินการโดยคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามที่กำหนดในวรรค 9 ของข้อนี้ ในวันดังกล่าว

ข้อ 4

การปฏิบัติตาม FATCA ของสถาบันการเงินไทย

1. การปฏิบัติของสถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงาน สถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานแต่ละราย จะถือว่าได้ปฏิบัติตามความตกลง และไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา 1471 ของประมวล รัชฎาการสหรัฐ ถ้าประเทศไทยได้ปฏิบัติตามหน้าที่ภายใต้ข้อ 2 และข้อ 3 ของความตกลงนี้ใน ส่วนที่เกี่ยวกับสถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานและการปฏิบัติตามหน้าที่ของสถาบันการเงิน ไทยที่ต้องรายงานในการ

- ก) ระบุบัญชีของสหรัฐที่ต้องรายงานและรายงานเป็นประจำปีให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจไทยในข้อมูลที่กำหนดให้ต้องรายงานตามอนุวรรค 2(ก) ของข้อ 2 ของความตกลงนี้ให้เป็นไปตามระยะเวลาและรูปแบบที่กำหนดในข้อ 3 ของความตกลงนี้
- ข) ในการรายงานประจำปี 2558 และ 2559 ต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจไทย รายชื่อของสถาบันการเงินที่ไม่เข้าร่วม แต่ละรายซึ่งมีการจ่ายเงินและยอดรวมที่ได้รับนั้น
- ค) ปฏิบัติตามข้อกำหนดในเรื่องการลงทะเบียนที่มีผลบังคับใช้บนหน้าเว็บไซต์ของ the IRS FATCA
- ง) สถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงาน ให้ขยายความถึงกรณีที่ (1) กระทำการในฐานะตัวกลางทางการเงินที่เข้าคุณสมบัตินี้ (ตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 1441 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ) ที่มีหน้าที่ในการหักเงินได้ตามส่วนที่ 3 ของ A ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ (2) หักหุ้นส่วนต่างชาติที่มีหน้าที่ในการหักเงินได้ (ตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 1441 และมาตรา 1471 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ) หรือ (3) ทรัสต์ต่างชาติที่มีหน้าที่ในการหักเงินได้ (ตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 1441 และมาตรา 1471 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ) ในการหักเงินได้ร้อยละ 30 ของเงินได้ที่เกิดจากแหล่งเงินได้ของสหรัฐที่ต้องถูกหักของสถาบันการเงินที่ไม่เข้าร่วม และ
- จ) ในกรณีของสถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานที่ไม่ได้กำหนดไว้ในอนุวรรค 1(ง) ของข้อนี้ และมีการจ่ายเงินหรือกระทำการในฐานะตัวกลางทางการเงินในการจ่ายเงินจากแหล่งเงินได้ของสหรัฐที่ต้องถูกหักให้กับสถาบันการเงินที่ไม่ได้เข้าร่วม สถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานนั้นจะต้องให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการหักเงินหรือการรายงานที่สืบเนื่องมาจากการจ่ายดังกล่าวให้กับผู้จ่ายเงินทันที

ต่อไปนี้จะถือว่าสถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานที่ไม่ได้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในวรรคแรก จะไม่ถูกหักเงินได้ตามมาตรา 1471 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐยกเว้นในกรณีที่สถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานนั้นถูก IRS พิจารณาว่าเป็นสถาบันการเงินที่ไม่ได้เข้าร่วม ตามที่กำหนดไว้ในอนุวรรค 2(ข) ของข้อ 5 แห่งความตกลงนี้

2. การเลื่อนบังคับใช้หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับบัญชีที่ไม่ดำเนินการตาม FATCA สหรัฐจะยังไม่กำหนดให้สถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานทำการหักภาษีเงินได้ตามมาตรา 1471 หรือมาตรา 1472 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐเกี่ยวกับบัญชีของผู้ถือบัญชีที่ไม่ปฏิบัติตาม FATCA (ตามที่กำหนดในมาตรา 1471 (ง)(6) ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ) หรือการปิดบัญชีดังกล่าว

ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสหรัฐได้รับข้อมูลตามที่กำหนดไว้ในอนุวรรค 2(ก) ของข้อ 2 แห่งความตกลงนี้ ตามบทบัญญัติของข้อ 3 แห่งความตกลงนี้ที่เกี่ยวข้องกับบัญชีดังกล่าว

3. การปฏิบัติเป็นกรณีพิเศษสำหรับแผนการเกษียณอายุของประเทศไทย สหรัฐจะปฏิบัติกับแผนการเกษียณอายุของประเทศไทย ที่กำหนดในเอกสารแนบท้ายความตกลง 2 ในฐานะสถาบันการเงินที่ถือว่าปฏิบัติตาม FATCA แล้ว หรือเจ้าของผลประโยชน์ที่ได้รับยกเว้นตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 1471 และ 1472 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐตามที่เห็นเหมาะสมเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว แผนการเกษียณอายุของประเทศไทยให้รวมถึงนิติบุคคลที่จัดตั้งหรือตั้งอยู่ใน และถูกกำกับโดยประเทศไทย หรือสัญญาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าหรือการจัดตั้งตามกฎหมายที่จ่ายบำนาญหรือผลประโยชน์จากแผนเกษียณอายุหรือเงินได้ที่ได้รับจากผลประโยชน์ดังกล่าวภายใต้กฎหมายของประเทศไทย และถูกกำกับในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินสมทบเงินที่จ่ายออก การรายงาน การสนับสนุนและภาษี
4. การระบุดัตตนและการปฏิบัติกับสถาบันการเงินที่ถือว่าปฏิบัติตาม FATCA แล้ว และเจ้าของผลประโยชน์ที่ได้รับยกเว้น สหรัฐจะปฏิบัติต่อสถาบันการเงินไทยที่ไม่ต้องรายงานในฐานะสถาบันการเงินที่ถือว่าปฏิบัติตาม FATCA แล้วหรือเจ้าของผลประโยชน์ที่ได้รับยกเว้นตามความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 1471 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ
5. หลักเกณฑ์พิเศษที่เกี่ยวกับนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องและสาขาที่ถือเป็นสถาบันการเงินที่ไม่เข้าร่วม ถ้าสถาบันการเงินไทยนอกเหนือจากที่เข้าเงื่อนไขที่กำหนดในวรรคหนึ่งของข้อนี้ หรือที่กำหนดไว้ในวรรคสามหรือสี่ของข้อนี้ มีนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือมีสาขาที่ดำเนินการในประเทศที่ชัดเจนไม่ให้นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสาขาดังกล่าวดำเนินการตามข้อกำหนดที่สถาบันการเงินต่างชาติที่เข้าร่วม FATCA หรือสถาบันการเงินต่างชาติที่ถือว่าปฏิบัติตาม FATCA แล้วต้องปฏิบัติ ตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 1471 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ หรือมีนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสาขาที่ถือว่าเป็นสถาบันการเงินที่ไม่เข้าร่วมอันเนื่องมาจากหลักเกณฑ์ในช่วงเปลี่ยนผ่านสำหรับสถาบันการเงินต่างชาติและสาขาทำที่ตาม FATCA ได้อย่างจำกัดตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของกระทรวงการคลังสหรัฐสิ้นสุดลงสถาบันการเงินไทยดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตามความตกลงนี้อย่างต่อเนื่องและจะถือว่าเป็นสถาบันการเงินต่างชาติที่ถือว่าปฏิบัติตาม FATCA แล้ว หรือเจ้าของผลประโยชน์ที่ได้รับยกเว้นแล้วแต่กรณี ตามวัตถุประสงค์ของมาตรา 1471 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐ ซึ่งกำหนดว่า
 - ก) สถาบันการเงินไทย จะต้องปฏิบัติต่อนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องแต่ละรายหรือสาขาแต่ละแห่งเสมือนเป็นสถาบันการเงินที่ไม่ได้เข้าร่วม เพื่อวัตถุประสงค์ทั้งปวงในการรายงานและการหักเงินตามข้อกำหนดของความตกลงนี้ และนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องแต่ละรายหรือ

สาขาแต่ละแห่งจะต้องบังคับตัวเองต่อนิติบุคคลผู้ทำหน้าที่หักเงินว่าเป็นสถาบันการเงินที่ไม่ได้เข้าร่วม

- ข) นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องแต่ละรายหรือสาขาแต่ละแห่งจะต้องบังคับบัญชีของสหรัฐและรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบัญชีเหล่านั้นตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 1471 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐตามขอบเขตที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องและ
- ค) นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสาขาดังกล่าวไม่ได้ชี้ชวนเป็นการเฉพาะเจาะจงในการเปิดบัญชีสหรัฐที่ถือโดยบุคคลซึ่งไม่ใช่ผู้มีถิ่นที่อยู่ในประเทศที่นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสาขาดังกล่าวตั้งอยู่ หรือที่บัญชีซึ่งถือโดยสถาบันการเงินที่ไม่ได้เข้าร่วม ที่ไม่ได้จัดตั้งในประเทศที่นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสาขาดังกล่าวตั้งอยู่ และสถาบันการเงินของไทยหรือนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องใด ไม่ได้ใช้นิติบุคคลที่เกี่ยวข้องในการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติหน้าที่ตามความตกลงนี้หรือตามมาตรา 1471 ของประมวลรัษฎากรสหรัฐตามความเหมาะสม

6. การประสานงานตามระยะเวลา โดยไม่คำนึงถึงวรรค 3 และวรรค 5 ของข้อ 3 แห่งความตกลงนี้

- ก) ประเทศไทยไม่ผูกพันในการจัดให้ได้มาหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลของปีปฏิทินก่อนปีปฏิทินที่ข้อมูลที่มีลักษณะเดียวกันจะต้องมีการรายงานให้กับ IRS โดยสถาบันการเงินต่างชาติที่เข้าร่วมตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของกระทรวงการคลังสหรัฐ
- ข) ประเทศไทยไม่ผูกพันในการเริ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลก่อนวันที่สถาบันการเงินต่างชาติที่เข้าร่วมจะต้องรายงานข้อมูลที่มีลักษณะเดียวกันให้กับ IRS ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องของกระทรวงการคลังสหรัฐ
- ค) สหรัฐไม่ผูกพันในการจัดให้ได้มาหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลของปีปฏิทินก่อนปีปฏิทินแรกในประเทศไทยจะต้องทำการให้ได้มาหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล และ
- ง) สหรัฐไม่ผูกพันในการเริ่มแลกเปลี่ยนข้อมูลก่อนวันที่ประเทศไทยจะต้องเริ่มการแลกเปลี่ยนข้อมูล

7. การประสานใช้คำนิยามกับหลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังสหรัฐ โดยไม่คำนึงถึงข้อ 1 แห่งความตกลงนี้และนิยามที่กำหนดในเอกสารแนบแห่งความตกลงนี้ ในการนำความตกลงนี้ไปปฏิบัติ ประเทศไทยอาจใช้และอาจยินยอมให้สถาบันการเงินไทยใช้นิยามตามหลักเกณฑ์ของ

กระทรวงการคลังสหรัฐที่เกี่ยวข้องแทนนิยามที่เหมือนกันตามความตกลงนี้ โดยกำหนดว่าการใช้ดังกล่าวจะต้องไม่ก่อให้เกิดความสับสนตามวัตถุประสงค์ของความตกลงนี้

ข้อ 5

ความร่วมมือในการปฏิบัติตามและการบังคับใช้ความตกลง

1. **ความผิดพลาดเล็กน้อยและความผิดพลาดด้านธุรการ** เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาอีกฝ่ายให้ทราบเมื่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจที่ถูกกล่าวถึงก่อนมีเหตุผลที่เชื่อได้ว่าความผิดพลาดด้านธุรการหรือความผิดพลาดเล็กน้อยอื่นๆ อาจนำไปสู่การรายงานข้อมูลที่ผิดพลาดหรือไม่ครบถ้วน หรือส่งผลให้เกิดการฝ่าฝืนใดตามความตกลงนี้ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งต้องบังคับใช้กฎหมายภายใน (ซึ่งรวมถึงการลงโทษ) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องหรือครบถ้วน หรือเพื่อแก้ไขการฝ่าฝืนอื่นใดตามความตกลงนี้
2. **การไม่ปฏิบัติตามอย่างสำคัญ**
 - ก) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจจะต้องรายงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเมื่อผู้ประสานงานที่ถูกกล่าวถึงก่อนพิจารณาแล้วเห็นว่าการไม่ปฏิบัติตามอย่างสำคัญในหน้าที่ตามความตกลงนี้ของสถาบันการเงินสัญชาติอื่นที่ต้องรายงาน เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องบังคับใช้กฎหมายภายในของตน (ซึ่งรวมถึงการลงโทษ) ในการแก้ไขปัญหาของการไม่ปฏิบัติตามอย่างสำคัญที่ระบุอยู่ในการแจ้ง
 - ข) ถ้า ในกรณีของสถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงาน การบังคับใช้ไม่สามารถแก้ปัญหาการไม่ปฏิบัติตามอย่างสำคัญได้ภายในระยะเวลา 18 เดือนหลังจากมีการแจ้งถึงการไม่ปฏิบัติตามอย่างแจ้งชัดในโอกาสแรกนั้น สหรัฐจะถือว่าสถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานมีสถานะเป็นสถาบันการเงินที่ไม่เข้าร่วมตามที่กำหนดไว้ในอนุวรรค 2(ข)
3. **การใช้บริการของบุคคลที่สามในการปฏิบัติตามภาระหน้าที่** คู่สัญญาแต่ละฝ่ายอาจอนุญาตให้สถาบันการเงินใช้บริการจากบุคคลที่สามในการทำหน้าที่ที่กำหนดให้สถาบันการเงินที่ต้องรายงานต้องทำโดยคู่สัญญาตามความมุ่งหมายของความตกลงนี้ แต่หน้าที่เหล่านี้ยังถือว่าเป็นความรับผิดชอบของสถาบันการเงินที่ต้องรายงานอยู่
4. **การป้องกันการหลีกเลี่ยง** คู่สัญญาจะต้องออกข้อกำหนดต่างๆ ที่จำเป็นเพื่อป้องกันสถาบันการเงินจากการปฏิบัติที่มีเจตนาในการหลีกเลี่ยงการรายงานตามที่กำหนดไว้ในความตกลงนี้

ข้อ 6

ความผูกพันร่วมกันในการดำเนินการต่อเนื่องเพื่อขยายประสิทธิผลของการแลกเปลี่ยนข้อมูล
และความโปร่งใส

1. การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน รัฐบาลของสหรัฐรับรู้ถึงความต้องการในการบรรลุเป้าหมายของการแลกเปลี่ยนข้อมูลในระดับที่เท่าเทียมโดยอัตโนมัติระหว่างกันกับประเทศไทย รัฐบาลของสหรัฐยอมรับที่จะพัฒนาความโปร่งใสและการขยายความผูกพันในการแลกเปลี่ยนต่อไปกับประเทศไทยโดยมุ่งหมายที่จะรับเอาหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องซึ่งสนับสนุนและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในระดับที่เท่าเทียมโดยอัตโนมัติระหว่างกัน
2. การปฏิบัติเกี่ยวกับเงินที่จ่ายผ่านและยอดรวม คู่สัญญาผูกพันที่จะดำเนินการร่วมกัน รวมทั้งกับประเทศคู่สัญญาอื่นในการพัฒนาแนววิธีอื่นที่สามารถปฏิบัติได้และมีประสิทธิผลเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายการหักเงินได้จากการจ่ายเงินผ่านของต่างชาติและการหักเงินจากรายได้รวม โดยก่อให้เกิดภาระน้อยที่สุด
3. การเตรียมเอกสารของบัญชีที่ถูกเก็บรักษา ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557 สำหรับบัญชีที่ต้องรายงานที่ถูกเก็บรักษาโดยสถาบันการเงินที่ต้องรายงาน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557
 - ก) สหรัฐผูกพันที่จะกำหนดให้ในการรายงานในปี 2560 และในปีถัดไป ซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 สถาบันการเงินสหรัฐที่ต้องรายงานจะต้องจัดให้ได้มาและรายงาน เลข TIN ของประเทศไทยของผู้ถือบัญชีไทยที่ต้องรายงานแต่ละรายตามที่กำหนดไว้ในอนุวรรค 2(ข)(1) ของข้อ 2 แห่งความตกลงนี้ และ
 - ข) ประเทศไทยผูกพันที่จะกำหนดให้ในการรายงานในปี 2560 และในปีถัดไป ซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 สถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงานจะต้องจัดให้ได้เลข U.S. TIN ของบุคคลสหรัฐที่กำหนดแต่ละราย ตามที่กำหนดไว้ในอนุวรรค 2(ข)(1) ของข้อ 2 แห่งความตกลงนี้

ข้อ 7

ความสอดคล้องในการปฏิบัติตาม FATCA กับประเทศคู่สัญญาอื่น

1. ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์ตามข้อกำหนดที่เป็นคุณมากกว่าใดๆ ตามข้อ 4 หรือตามเอกสารแนบท้ายความตกลง 1 ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตาม FATCA ให้กับสถาบันการเงินไทยให้กับประเทศคู่สัญญาอื่นที่ได้ทำลงนามในความตกลงแบบทวิภาคีระหว่างกันให้ประเทศคู่สัญญาอื่นผูกพันในการปฏิบัติตามหน้าที่เดียวกันกับประเทศไทยตามที่กำหนดในข้อ 2 และ

ข้อ 3 แห่งความตกลงนี้ และอยู่ภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขเดียวกันตามที่กำหนดไว้ตามความนี้และตามข้อ 5 ถึงข้อ 9 แห่งความตกลงนี้

2. สหรัฐจะต้องแจ้งถึงข้อกำหนดที่เป็นคุณอื่นใดแก่ประเทศไทย และข้อกำหนดที่เป็นคุณดังกล่าวถือว่ามิผลโดยอัตโนมัติตามความตกลงนี้ เสมือนว่าข้อกำหนดดังกล่าวกำหนดอยู่ในความตกลงนี้ และมีผลบังคับใช้ ณ วันที่มีการลงนามในความตกลงประกอบด้วยข้อกำหนดที่เป็นคุณมิผลบังคับใช้ ยกเว้นประเทศไทยแจ้งการปฏิเสธการบังคับใช้ดังกล่าวอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ 8

การหารือและการแก้ไข

1. ในกรณีที่เกิดความยุ่งยากในการดำเนินการตามความตกลงนี้เกิดขึ้น คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด อาจเรียกให้มีการหารือเพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าจะดำเนินการตามความตกลงนี้ได้
2. ความตกลงนี้อาจถูกแก้ไขโดยการทำความตกลงร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างคู่สัญญา นอกจากจะมีการตกลงอื่นใด การแก้ไขดังกล่าวจะต้องมีผลบังคับใช้ตามกระบวนการเดิมที่ได้กำหนดไว้ในวรรค 1 ของข้อ 10 แห่งความตกลงนี้

ข้อ 9

เอกสารแนบท้ายความตกลง

เอกสารแนบท้ายความตกลงถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงนี้

ข้อ 10

ข้อกำหนดของความตกลง

1. ความตกลงนี้ให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ประเทศไทยมีการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรถึงสหรัฐว่าประเทศไทยได้ดำเนินการกระบวนการที่จำเป็นภายในประเทศเพื่อรองรับการมีผลของความตกลงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว
2. คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจบอกเลิกความตกลงนี้โดยการบอกกล่าวการเลิกสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง การบอกเลิกสัญญานี้จะมีผลในวันแรกของเดือนที่ตามมาเมื่อครบระยะเวลา 12 เดือนหลังจากวันที่มีการบอกเลิกสัญญา

3. คู่สัญญาอาจหารือร่วมกัน ก่อนวันที่ 31 ธันวาคม 2559 โดยสุจริตในการแก้ไขความตกลงนี้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้สะท้อนความคืบหน้าตามภาระผูกพันที่กำหนดไว้ในข้อ 6 ของความตกลงนี้
- เพื่อเป็นสักขีพยานในการนี้ ผู้ลงนามซึ่งได้รับการมอบอำนาจอย่างถูกต้องจากรัฐบาลของประเทศของตน จึงได้ลงนามในความตกลงฉบับนี้

ทำขึ้นที่ กรุงเทพมหานครโดยมีสำเนาเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ข้อความทั้งสองภาษาถูกต้องตรงกัน ณ วันที่ 4 เดือน มีนาคม 2559

สำหรับรัฐบาลของประเทศไทย

สำหรับรัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกา

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(นายคลินท์ เดวีซ)

เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย

บันทึกความเข้าใจ
ประกอบการลงนามในความตกลง FATCA

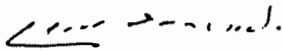
ในการลงนามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA (ความตกลง FATCA) ในวันที่ ผู้แทนของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกามีความประสงค์ที่จะยืนยันความเข้าใจร่วมกัน ดังนี้

เป็นที่เข้าใจตรงกันว่า กรมธรรม์ประกันชีวิตรายย่อย (Life Microinsurance) ซึ่งเก็บรักษาโดยสถาบันการเงินไทยที่ต้องรายงาน ซึ่งเป็นกรมธรรม์ประกันชีวิตมูลค่าเงินสดหรือหรือกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบเงินรายปีที่ เป็นบัญชีบุคคลธรรมดาที่เปิดอยู่แล้ว จะนับว่าเป็นบัญชีที่ไม่ต้องถูกตรวจสอบ ระบุตัวตน หรือรายงานในฐานะบัญชีสหรัฐที่ต้องรายงาน หากบัญชีดังกล่าวมีมูลค่าไม่เกิน 250,000 ดอลลาร์สหรัฐ ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2557 ตามเกณฑ์ การคำนวณผลรวมยอดเงินในบัญชีและการแปลงสกุลเงินตราที่กำหนดในมาตราที่ 6 วรรค ค ของเอกสารแนบท้ายความตกลง 1 นอกจากนี้ ยังเป็นที่เข้าใจตรงกันว่า กรมธรรม์ประกันชีวิตรายย่อย (Life Microinsurance) ซึ่งเป็นกรมธรรม์ประกันภัยที่มีมูลค่าเงินสดหรือกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบเงินรายปีที่ เป็นบัญชีบุคคลธรรมดาที่เปิดใหม่ จะนับว่าเป็น บัญชีที่ไม่ต้องถูกตรวจสอบ ระบุตัวตน หรือรายงานในฐานะบัญชีสหรัฐที่ต้องรายงาน หากบัญชีดังกล่าว มีมูลค่าไม่เกิน 50,000 ดอลลาร์สหรัฐ ณ วันสุดท้ายของปีปฏิทินหรือวันสิ้นสุดระยะเวลาการรายงานอื่นที่เหมาะสมตามเกณฑ์การคำนวณผลรวมยอดเงินในบัญชีและการแปลงสกุลเงินตราที่กำหนดในมาตราที่ 6 วรรค ค ของเอกสารแนบท้ายความตกลง 1

ทำขึ้นที่ กรุงเทพมหานคร โดยมีสำเนาเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ข้อความทั้งสองภาษาถูกต้องตรงกัน ณ วันที่ 4 เดือน มีนาคม 2559

สำหรับรัฐบาลของประเทศไทย

สำหรับรัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริกา

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(นายกลิน ที เดวีซ)

เอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจาก
ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลง
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

เนื่องจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาได้ทำความตกลงร่วมกันด้านภาษีอากรระหว่างประเทศตาม Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA) ซึ่งประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา อันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการได้รับข้อมูลแหล่งเงินได้ของบุคคลไทยในประเทศคู่สัญญา ดังนั้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามความตกลงดังกล่าวได้ รวมทั้งความตกลงอื่นในลักษณะเดียวกันที่ประเทศไทยจะทำความผูกพันในอนาคต ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศในระยะยาว จึงจำเป็นต้องมีหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการแลกเปลี่ยนและเปิดเผยข้อมูลตามความตกลง โดยให้หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจและหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจสั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานผู้มีหน้าที่รายงาน ให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจง ส่งบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือดำเนินการอื่นใดที่จำเป็น ในกรณีผู้มีหน้าที่รายงานข้อมูลฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงานปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในเวลาที่กำหนด และหากยังไม่ปฏิบัติตามภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

โดยประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ เนื่องจากประเทศไทยได้ทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติการตามการภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ ประเทศไทยจึงมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนั้น การกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาดังกล่าวเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามความตกลง รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ จะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถปฏิบัติตามความตกลงดังกล่าวและก่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศในระยะยาว

ภาคผนวก

- (๑) ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- (๒) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตาม
การภาษีอากรระหว่างประเทศ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 ปฏิบัติหน้าที่
 สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
 เลขรับ..... 3 11 4 ..
 วันที่ 21 มี.ค. 2560
 เวลา 15.45 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๓๗๑๑

สำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)
 นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 รับที่ ๕๕๐/๖๐ วันที่ ๒๑ มี.ค./๖๐
 เวลา ๑๖.๑๕ น. ส่ง พวผ.
 สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (งานตีสี่)
 โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (0/ศ สังกททว009) www.cabinet.thaigov.go.th

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
 รับที่ ๑๐/๒๕๖๐
 วันที่ ๒๑ มี.ค./๖๐
 เวลา ๑๖.๒๕ น.

(๒)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลง
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติการภาษีอากรระหว่างประเทศ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
กับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติการภาษีอากร
ระหว่างประเทศ

เหตุผล

เนื่องจากได้มีการทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
และรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติการตาม
การภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
ประเทศไทยจึงมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศในระยะยาว
สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาล
แห่งประเทศสหรัฐอเมริกาดังกล่าวเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และขั้นตอนในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
ตามความตกลง รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

(๓)

ร่าง

พระราชบัญญัติ

การปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติ
ตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลง
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุง
การปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความตกลง” หมายความว่า ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย
และรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากร
ระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA ซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้

“ผู้มีหน้าที่รายงาน” หมายความว่า

- (๑) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
- (๒) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- (๓) สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

(๔)

(๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

(๕) ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

(๖) ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาตามกฎหมายว่าด้วยการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา

(๗) บุคคลอื่นใดที่ประกอบธุรกิจรับฝากหลักทรัพย์ รับฝากเงิน หรือดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการลงทุน

การลงทุน

ทั้งนี้ เฉพาะประเภท ลักษณะ ขนาด หรือที่มีการให้บริการหรือธุรกรรมตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องสอดคล้องกับความตกลง

“ข้อมูลที่ต้องรายงาน” หมายความว่า ข้อมูลตามรายการที่กำหนดในข้อ ๒ ของความตกลง ที่อยู่ในความครอบครองของผู้มีหน้าที่รายงาน

“เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” หมายความว่า รัฐมนตรีหรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรี เพื่อปฏิบัติการตามความตกลง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลง ให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่ รวบรวมและนำส่งข้อมูลที่ต้องรายงานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) แลกเปลี่ยนข้อมูลที่ต้องรายงานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลแห่งประเทศ สหรัฐอเมริกาตามระยะเวลาและวิธีการที่กำหนดในความตกลง

(๒) เปิดเผยข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือรัฐบาลแห่ง ประเทศสหรัฐอเมริกาแลกเปลี่ยนตามความตกลงให้หน่วยงานของรัฐที่ร้องขอเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ หน้าที่ตามกฎหมาย

(๓) สั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของผู้มีหน้าที่ รายงาน หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้มีหน้าที่รายงานมารายงาน ให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ เพื่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจว่าผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดฝ่าฝืนหรือ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงานระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้มีหน้าที่รายงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกิน วันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

(๕)

มาตรา ๗ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลที่ต้องรายงานที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาแลกเปลี่ยนตามความตกลงแล้วนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น เว้นแต่เป็นการเปิดเผยตามหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติ
การปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาล
แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตาม
การภาษีอากรระหว่างประเทศ
พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุป

**สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลง
ระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา
เพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ.**

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษีอากร พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากได้มีการทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศและการดำเนินการตาม FATCA เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทยจึงมีพันธกรณีที่จะต้องดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอากรของประเทศในระยะยาว สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาดังกล่าวเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และขั้นตอนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลตามความตกลง รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติการตามความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ พ.ศ. มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดความหมายของนิยามศัพท์ตามร่างพระราชบัญญัตินี้

(๑) คำว่า “ความตกลง” หมายถึง ความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาเพื่อความร่วมมือในการปรับปรุงการปฏิบัติตามการภาษีอากรระหว่างประเทศ และการดำเนินการตาม FATCA ซึ่งทำขึ้นเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ แนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)

(๒) คำว่า “ผู้มีหน้าที่รายงาน” หมายถึง (๑) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน (๒) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (๓) สถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น (๔) ผู้ได้รับใบอนุญาต

ประกอบธุรกิจประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย (๕) ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (๖) ผู้ดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญาตามกฎหมายว่าด้วยผลการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา และ (๗) บุคคลอื่นใดที่ประกอบธุรกิจรับฝากหลักทรัพย์รับฝากเงิน หรือดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการลงทุน ทั้งนี้ เฉพาะประเภท ลักษณะ ขนาด หรือที่มีการให้บริการหรือธุรกรรมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องสอดคล้องกับความตกลง (ร่างมาตรา ๓)

(๓) คำว่า “ข้อมูลที่ต้องรายงาน” หมายถึง ข้อมูลตามรายการที่กำหนดในข้อ ๒ ของความตกลงที่อยู่ในความครอบครองของผู้มีหน้าที่รายงาน (ร่างมาตรา ๓)

(๔) คำว่า “เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ” หมายถึง รัฐมนตรีหรือผู้แทนที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐมนตรีเพื่อปฏิบัติการตามความตกลง (ร่างมาตรา ๓)

๒.๒ กำหนดให้ผู้มีหน้าที่รายงานมีหน้าที่รวบรวมและนำส่งข้อมูลที่ต้องรายงานให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีหน้าที่และอำนาจในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น ได้แก่ (๑) การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ต้องรายงานให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (๒) การเปิดเผยข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาแลกเปลี่ยนตามความตกลง FATCA ให้หน่วยงานของรัฐที่ร้องขอเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (๓) การสั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ บุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือพนักงานของเจ้าหน้าที่รายงาน หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้มีหน้าที่รายงานมารายงาน ให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีเอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ เพื่อการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และ (๔) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็น ทั้งนี้ เพื่อกำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติการตามความตกลง FATCA ดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ กำหนดให้กรณีที่มีหน้าที่รายงานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่รายงานระงับการกระทำที่ฝ่าฝืนหรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนด และกรณีที่มีหน้าที่รายงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ ให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณามีคำสั่งลงโทษปรับทางปกครองตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (ร่างมาตรา ๖)

๒.๕ กำหนดให้ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลที่ต้องรายงานที่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยหรือรัฐบาลแห่งประเทศสหรัฐอเมริกาแลกเปลี่ยนตามความตกลงแล้วนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๘)

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)